

Kallelse till möte för socialnämnden 2023

Tid: 2023-09-19, Kl.: 18:00

Plats: Kommunhuset Munkhättevägen 45, plan 2 rum Alytus

Ordförande: Ing-Marie Viklund (L)

Sekreterare: Anneli Sjöberg

Ärenden

1.	Förvaltningschefen informerar – muntlig information	SN/2023:00007
2.	Delårsrapport 2 – KOMMER SENARE	SN/2023:00130
3.	Ansökan om medel från Brottsofferfonden	SN/2023:00239
4.	Rekvirering av påfyllnadsmedel kopplat till statsbidraget för subventioner av familjehemsplaceringar 2023	SN/2022:00172
5.	Kompetensförsörjningsplan	SN/2023:00221
6.	Yttrande revisionskrivelse 2023-04-11 med revisionsrapport – Uppföljning granskning av intrångsskydd och IT-säkerhet	SN/2023:00093
7.	Ej verkställda beslut kvartal 3	SN/2023:00092
8.	Anmälningensärenden	SN/2022:00596

01 Förvaltningschefen informerar (SN 2023:00007)

Beslut

Socialnämnden har tagit del av informationen.

Ärendet

Socialdirektör Charlotte Lagerkvist informerade om aktuella frågor.

03 Ansökan om medel från brottsofferfonden

Förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner ansökan om fondmedel från Brottsofferfonden om 96 000 kr enligt bilaga, med inriktningen att utveckla krisstödsarbetet inom förebyggarenheten barn.

Sammanfattning

Botkyrka kommun har varit drabbad av upprepade skjutningar med dödlig utgång. För att ytterligare stödja medborgarna vid händelse av dödligt våld behöver socialförvaltningens förebyggarenhet barn höja kompetensen hos personalen i arbetet med att tillhandahålla krisstöd.

Civilsamhällets organisationer, offentliga och privata verksamheter kan söka projektmedel från Brottsofferfonden. Projektets övergripande mål ska vara att öka kunskapen om brottsoffer eller att ge bättre bemötande och stöd till brottsoffer. Ansökan ska vara Brottsofferfonden tillhanda 1 oktober 2023.

Socialförvaltningen har sedan tidigare positiv erfarenhet av att enskild personal utbildats i krisstöd vid skjutning och vill därmed utbilda ytterligare personal inom förebyggarenheten barn. Utbildningen ska efterföljas av en reviderad krisplan, ändrade arbetssätt samt uppföljning av enhetschef. Utbildaren som anlitas är upphandlad och kvalificerad.

Ekonomiska konsekvenser

Utbildningssatsningen kommer enbart att genomföras om Brottsofferfonden beslutar att betala ut medlen till socialförvaltningen varvid inga negativa konsekvenser kan komma av ansökan.

Barnkonsekvensanalys

Ökad kompetens hos personalen som organiserar krisstöd vid dödsjutningar bidrar till ett bättre omhändertagande av de barn som direkt eller indirekt berörs av våldet.

Referens

Henrik Ekerot

henrik.ekerot@botkyrka.se**Mottagare**

Socialnämnden

Ansökan om medel från brottsofferfonden

Förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner ansökan om fondmedel från Brottsofferfonden om 96 000 kr enligt bilaga, med inriktningen att utveckla krisstödsarbetet inom förebyggarenheten barn.

Sammanfattning

Botkyrka kommun har varit drabbad av upprepade skjutningar med dödlig utgång. För att ytterligare stödja medborgarna vid händelse av dödligt våld behöver socialförvaltningens förebyggarenhet barn höja kompetensen hos personalen i arbetet med att tillhandahålla krisstöd.

Civilsamhällets organisationer, offentliga och privata verksamheter kan söka projektmedel från Brottsofferfonden. Projektets övergripande mål ska vara att öka kunskapen om brottsoffer eller att ge bättre bemötande och stöd till brottsoffer. Ansökan ska vara Brottsofferfonden tillhanda 1 oktober 2023.

Socialförvaltningen har sedan tidigare positiv erfarenhet av att enskild personal utbildats i krisstöd vid skjutning och vill därmed utbilda ytterligare personal inom förebyggarenheten barn. Utbildningen ska efterföljas av en reviderad krisplan, ändrade arbetssätt samt uppföljning av enhetschef. Utbildaren som anlitas är upphandlad och kvalificerad.

Ekonomiska konsekvenser

Utbildningssatsningen kommer enbart att genomföras om Brottsofferfonden beslutar att betala ut medlen till socialförvaltningen varvid inga negativa konsekvenser kan komma av ansökan.

Barnkonsekvensanalys

Ökad kompetens hos personalen som organiserar krisstöd vid dödsjutningar bidrar till ett bättre omhändertagande av de barn som direkt eller indirekt berörs av våldet.

Bilagor

Bilaga1: Ansökan om medel från brottsofferfonden daterad 2023-08-17.

Referens

Christina Sehlén

christina.sehlen@botkyrka.se**Mottagare**

Brottsofferfonden

Ansökan om medel från brottsofferfonden

Projekt

Socialförvaltningen i Botkyrka kommun ansöker om 96 000 kr för att genomföra en utbildningsinsats i krisberedskap. Medlen avses att användas under det första halvåret 2024.

Projektbeskrivning

Bakgrund

I Botkyrka kommun finns tre särskilt utsatta områden. Kommunen har under närtid bland annat erfarit upprepade skjutningar med dödlig utgång, bränder och sprängningar. I flera fall är barn inblandade i dessa situationer, som anhöriga, brottsoffer och vittnen men även som bosatta i närområdet. Det har hänt att allvarliga incidenter inträffat samtidigt.

Socialförvaltningen ger stöd i form av fältverksamhet i de drabbade områdena, men ser ett behov av att erbjuda ett mer organiserat krisstöd. För att genomföra denna förändring krävs en kompetensförsörjning av områdessekreterare samt annan personal inom Förebyggarenheten barn.

Inom Förebyggarenheten barn arbetar områdessekreterare som gör trygghetskapande åtgärder i direkt anslutning till en skjutning, de möter barn och vuxna i kris och chock. De arbetar även i eftersvallen från en skjutning genom närvaro vid fritidsgårdar, skolor och andra mötesplatser. Genom att utöka kompetensen i denna personalgrupp kan ett organiserat krisstöd erbjudas, vilket såväl främjar bearbetningen av vad som skett men även kan verka brottsförebyggande.

I dagsläget arbetar sexton personer inom Förebyggarenheten barn. Tolv av dessa omfattas av behovet av kompetensförsörjning för att på ett nytt sätt organisera krisstöd vid särskilda händelser.

Syfte och målsättning med projektet

Syftet är att medborgarna ska få ett bättre krisstöd, genom att medarbetarna har ökad förmåga att organisera stödet efter svår händelse, ökad kunskap om olika krisreaktioner, kunskap om olika stödformer samt ökad färdighet att genomföra avlastande samtal.

Projektplan

- 12 medarbetare går utbildning i krisstöd och avlastande samtal à 2 dagar (2x8 timmar) i april 2024.
- Målgrupp är allmänheten som befunnit sig eller bor vid en plats där det skett en skjutning, samt anhöriga till någon som blivit skjuten.
- Utbildningssatsningen ligger som grund för en utveckling av enhetens arbetssätt. All personal kommer efter avslutad utbildning vara delaktig i att skapa ett mer organiserat arbete i akuta händelser. Enhetschef ansvarar för arbetet med att ta fram nya arbetssätt.
- Enhetens krisplan revideras efter de nya kunskaperna. Enhetschef är ansvarig för att detta genomförs.
- Den nya krisplanen ska vara sammanställd under oktober månad 2024.

Budget och beräknade kostnader

- Kostnad för utbildningen är 8000 kr/person sammantaget 96000 kr.
- Samtliga medel ska gå till utbildningskostnaden.

Redovisning/Uppföljning av projektet

- Enhetschef följer upp att samtliga medarbetare slutför utbildningen.
- Enhetschef ansvarar för att införa nya arbetssätt på enheten.
- Enhetschef ansvarar för att revidera krisplanen.

04 Rekvirering av påfyllnadsmedel kopplat till statsbidraget för subventioner av familjehemsplaceringar 2023

Förslag till beslut

Socialnämnden godkänner att statsbidrag om 568 100 kr kronor rekquireras från Socialstyrelsen för subventioner av familjehemsplaceringar under 2023.

Sammanfattning

Socialstyrelsen utlyser påfyllnadsbidrag för subventioner av familjehemsplaceringar. Socialnämnden har redan erhållit stadsbidrag på 1 127 679 kr för 2023 och nu har möjligheterna till påfyllnadsbidrag som utlysts. Statsbidraget ingår i en satsning som pågår 2021 – 2023.

Syftet med statsbidraget och påfyllnadsbidraget är att säkerställa att barn och unga som är i behov av familjehemsplacering ska få sina rättigheter och behov tillgodosedda. Statsbidraget ska bland annat användas till utbildning av medarbetare samt familjehem samt anställning av familjebehandlare inriktad på att stödja familjehemsplacerade barn och deras föräldrar.

Ärendet

Socialstyrelsen utlyser statsbidrag för subventioner av familjehemsplaceringar. Syftet med statsbidraget är att säkerställa att barn och unga som är i behov av familjehemsplacering ska få sina rättigheter och behov tillgodosedda. Statsbidraget ska bland annat användas till utbildning av medarbetare och familjehem.

Tidigare år, 2021 samt 2022, har statsbidraget använts till att utveckla arbetet på familjehemsenheten, framför allt med en för Botkyrka ny behandlingsform vid placering. Barn, föräldrar och familjehem har erbjudits kvalificerad familjebehandling i komplexa ärenden samt vid behov kvalificerade umgängespersioner.

Påfyllnadsbidraget kommer användas till att ytterligare utveckla familjehemsarbetet i Botkyrka. Familjehemmen kommer erbjudas utbildning i bland annat hederproblematik, traumamedveten omsorg samt få möjlighet att träffas för erfarenhetsutbyte. En satsning på att erbjuda Mentorsfamilj kommer även genomföras.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Ansökan om statsbidraget medför inga ekonomiska konsekvenser förutsatt att återrapportering till berörd myndighet sker enligt anvisning.

Barnkonsekvensanalys

Placerade barn är en utsatt grupp i samhället. Genom att utveckla socialtjänstens arbete med dessa barn ökar möjligheterna till att de får sina behov tillgodosedda, och utvecklas jämlikt andra barn. Därmed anses beslutet att rekvirera dessa medel vara till barns bästa, och bidrar till positiva konsekvenser för de berörda barnen.

2023-07-20

Dnr: SN/2023:00172

Referens

Henrik Ekerot
henrik.ekerot@botkyrka.se

Mottagare

Socialnämnden

Rekvirering av påfyllnadsmedel kopplat till statsbidraget för subventioner av familjehemsplaceringar 2023

Förslag till beslut

Socialnämnden godkänner att statsbidrag om 568 100 kr kronor rekvireras från Socialstyrelsen för subventioner av familjehemsplaceringar under 2023.

Sammanfattning

Socialstyrelsen utlyser påfyllnadsbidrag för subventioner av familjehemsplaceringar. Socialnämnden har redan erhållit stadsbidrag på 1 127 679 kr för 2023 och nu har möjligheterna till påfyllnadsbidrag som utlysts. Statsbidraget ingår i en satsning som pågår 2021 – 2023.

Syftet med statsbidraget och påfyllnadsbidraget är att säkerställa att barn och unga som är i behov av familjehemsplacering ska få sina rättigheter och behov tillgodosedda. Statsbidraget ska bland annat användas till utbildning av medarbetare samt familjehem samt anställning av familjebehandlare inriktad på att stödja familjehemsplacerade barn och deras föräldrar.

Ärendet

Socialstyrelsen utlyser statsbidrag för subventioner av familjehemsplaceringar. Syftet med statsbidraget är att säkerställa att barn och unga som är i behov av familjehemsplacering ska få sina rättigheter och behov tillgodosedda. Statsbidraget ska bland annat användas till utbildning av medarbetare och familjehem.

Tidigare år, 2021 samt 2022, har statsbidraget använts till att utveckla arbetet på familjehemsenheten, framför allt med en för Botkyrka ny behandlingsform vid placering. Barn, föräldrar och familjehem har erbjudits kvalificerad familjebehandling i komplexa ärenden samt vid behov kvalificerade umgängespersioner.

Påfyllnadsbidraget kommer användas till att ytterligare utveckla familjehemsarbetet i Botkyrka. Familjehemmen kommer erbjudas utbildning i bland annat hederproblematik, traumamedveten omsorg samt få möjlighet att träffas för erfarenhetsutbyte. En satsning på att erbjuda Mentorsfamilj kommer även genomföras.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Ansökan om statsbidraget medför inga ekonomiska konsekvenser förutsatt att återrapportering till berörd myndighet sker enligt anvisning.

Barnkonsekvensanalys

Placerade barn är en utsatt grupp i samhället. Genom att utveckla socialtjänstens arbete med dessa barn ökar möjligheterna till att de får sina behov tillgodosedda, och utvecklas jämlikt andra barn. Därmed anses beslutet att rekvirera dessa medel vara till barns bästa, och bidrar till positiva konsekvenser för de berörda barnen.

Expedieras till:

Socialstyrelsen

05 Kompetensförsörjningsplan 2024-2027

Förslag till beslut

Socialnämnden godkänner kompetensförsörjningsplanen för 2024–2027 och överlämnar den till kommunstyrelsen för vidare beredning.

Sammanfattning av ärendet

Varje nämnd ska årligen ta fram en plan för kompetensförsörjningen inom förvaltningen under den kommande planperioden. Syftet med kompetensförsörjningsplanen är att klargöra behoven inom nämndens verksamheter. Planen ger också underlag till den övergripande sammanställningen av kommunens totala kompetensförsörjningsbehov som ingår mål- och budgetprocessen.

Kompetensförsörjningsplanen utgår från en analys av verksamhetens behov, medborgarnas behov och rättigheter samt förvaltningens omvärldsanalys. I socialförvaltningens plan för perioden 2024–2027 lyfts bland annat utmaningar med att attrahera och rekrytera såväl medarbetare som chefer. För att möta utmaningarna kommer förvaltningen fortsätta arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare bland annat genom fortsatt utveckling av ledarskapskulturen samt en översyn av löneläget för våra bristyrkesgrupper såsom socialsekreterare och enhetschefer.

Ekonomiska konsekvenser

De aktiviteter som föreslås i planen ryms inom budgetramen. Beslutet medför inga ekonomiska konsekvenser. Förvaltningen ser dock att utmaningen med att attrahera och rekrytera kan påverka ekonomin så till vida att konsulter i högre sträckning kan behöva användas.

Socialnämnd

Socialförvaltningen

Kod: 1.1.6.2

Åsa Olsen

Dnr: SN/2023:00314

Tjänsteskrivelse - Kompetensförsörjningsplan 2024-2027

Förslag till beslut

- Socialnämnden godkänner kompetensförsörjningsplanen för 2024–2027 och överlämnar den till kommunstyrelsen för vidare beredning.

Sammanfattning av ärendet

Varje nämnd ska årligen ta fram en plan för kompetensförsörjningen inom förvaltningen under den kommande planperioden. Syftet med kompetensförsörjningsplanen är att klargöra behoven inom nämndens verksamheter. Planen ger också underlag till den övergripande sammanställningen av kommunens totala kompetensförsörjningsbehov som ingår mål- och budgetprocessen.

Kompetensförsörjningsplanen utgår från en analys av verksamhetens behov, medborgarnas behov och rättigheter samt förvaltningens omvärldsanalys. I socialförvaltningens plan för perioden 2024–2027 lyfts bland annat utmaningar med att attrahera och rekrytera såväl medarbetare som chefer. För att möta utmaningarna kommer förvaltningen fortsätta arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare bland annat genom fortsatt utveckling av ledarskapskulturen samt en översyn av löneläget för våra bristyrkesgrupper såsom socialsekreterare och enhetschefer.

Ekonomiska konsekvenser

De aktiviteter som föreslås i planen ryms inom budgetramen. Beslutet medför inga ekonomiska konsekvenser. Förvaltningen ser dock att utmaningen med att attrahera och rekrytera kan påverka ekonomin så till vida att konsulter i högre sträckning kan behöva användas.

Underlag för beslut

- Tjänsteskrivelse – Kompetensförsörjningsplan 2024-2027, 2023-08-25
- Kompetensförsörjningsplan 2024-2027

Fastställd av

Socialdirektör, Charlotte Lagerkvist

HR-chef, Åsa Olsen

Skickas till

Kommunstyrelseförvaltningen

DET HÄR ÄR BOTKYRKA

Kompetensförsörjningsplan 2024 – 2027 Socialförvaltningen

Innehållsförteckning

Inledning.....	2
Kompetensförsörjningsplanen	3
Attrahera och rekrytera.....	3
Aktiviteter:.....	4
Heltid som norm	4
Kompetensutveckling, karriär och omställning.....	5
Kompetensutveckling	5
Karriär.....	5
Aktiviteter:.....	6
Nyttja tekniken smart	6
Aktiviteter:.....	7
Arbetsmiljö, hälsa och jämlikhet	7
Aktiviteter:.....	8
Lönestruktur inom budgetram	8
Aktiviteter:.....	9
Förlängt arbetsliv	9
Aktiviteter:.....	9
Sök nya samarbeten	9
Aktiviteter:.....	10
Chefs- och ledarförsörjning	10
Aktiviteter:.....	11

Inledning

För att säkerställa kommunens strategiska behov av såväl kompetensutveckling, lönebildning och övriga viktiga insatser i kompetensförsörjningen ska varje nämnd årligen ta fram en kompetensförsörjningsplan. Nämndernas kompetensförsörjningsplaner analyseras och sammanställs till ett kommunövergripande medskick till mål- och budgetprocessen. Riktlinje för kompetensförsörjningsplanering (KS/2019:358).

Botkyrkas väg fram - för att möta kompetensutmaningen

För att vi ska vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder god välfärd och service till Botkyrkaborna är den politiska målsättningen att vi:

- har en arbetsgivarpolitik som gör att medarbetare och chefer mår bra och trivs med sitt arbete
- erbjuder goda villkor och en bra arbetsmiljö
- knyter till oss och behåller kompetenta medarbetare som ges möjlighet att utvecklas inom organisationen
- tar tillvara medarbetarnas engagemang, kompetens och kreativitet
- litar på medarbetarnas förmåga att tillsammans förbättra verksamheterna
- har en sammansättning av medarbetare och chefer som speglar befolknings-sammansättningen i kommunen
- erbjuder heltid till medarbetare som önskar

Omvärldsanalys i relation till förvaltningens verksamhet

Behovet av kompetensförsörjning analyseras utifrån verksamhetens behov och medborgarens rättigheter i relation till rådande omvärldstrender;

- Arbetsmarknads- och utbildningsprognoser för olika yrkesgruppen
- Demografi
- Politiska beslut
- Digitalisering

Kompetensförsörjningsplanen

Attrahera och rekrytera

För att framgångsrikt kunna erbjuda framtidens socialtjänst behöver socialförvaltningen ställa om till ett ännu mer förebyggande arbete. Detta ställer krav på andra arbetssätt och därmed andra kompetenser. Under 2024 ska förvaltningen utreda och förbereda sig för de förändringar som detta kräver.

Ett kommunövergripande arbete med arbetsgivarvarumärket pågår, där förvaltningen tydligt vill visa vad som gör oss till en attraktiv arbetsgivare och varför man ska jobba på Socialförvaltningen i Botkyrka kommun. Fokus kommer att läggas på de mest svårrekryterade yrkeskategorierna och i synnerhet socialsekreterare, då det fortsatt är en utmaning att attrahera medarbetare till förvaltningen. Här bidrar förvaltningens arbete med att skapa och konkretisera "din bästa arbetsplats" för medarbetarna till attraktionskraften.

Ytterligare åtgärder för att attrahera är arbetet med att skapa ett förhållningssätt och strukturellt möjliggöra för kandidaterna att söka internt. Attrahera kommer således bli en del i det fortsatta arbetet med att behålla. Istället för att medarbetarna söker sig till andra

arbetsgivare vill förvaltningen skapa möjligheten för våra medarbetare att kunna vara kvar och utvecklas inom Socialförvaltningen.

Förvaltningen avser att utreda om utökad administrativt stöd kan avlasta i verksamheterna och möjliggöra en hållbar kompetensförsörjning.

Under hösten 2022 genomfördes en stor rekryteringskampanj för att tillsätta de 15 personer utifrån den utökade ramen under föregående budgetår. Utvärderingen av kampanjen visade att den var lyckad och ökade inflödet av kandidater samt ökade intresset för förvaltningens arbete.

Socialförvaltningen har stöd av kommunens rekryteringscenter gällande tillsvidarejänster och i viss mån övriga tjänster. Förvaltningen har fortsatt en utmaning i att attrahera kandidater med rätt kompetens och att sänka personalomsättningen till en hållbar nivå. Det finns fortsatt en viss påverkan på arbetsmarknaden efter pandemin där omsättningen har eskalerat och lönebildningen drivs på. Det blir en särskild utmaning när kraven på våra insatser ökar samtidigt som ekonomin kommande år tydligt blir mer ansträngd.

Att utveckla samarbetet med Stockholms universitet, Södertörns högskola och Marie Cederschiöld högskola är ett prioriterat arbete. Syftet är att tillvarata VFU-studenter till att övergå till studentmedarbetare under studierna och därefter få möjlighet till sommararbete eller tidsbegränsad anställning. På så vis skolar förvaltningen in studenterna till att få erfarenhet och bli mer anställningsbara inom verksamheterna. Förvaltningen ökar sin attraktivitet som arbetsgivare.

Aktiviteter:

- Se över förvaltningens del i arbetet med arbetsgivarvarumärket för att öka attraktiviteten och marknadsföra "Vår bästa arbetsplats". *HR-funktion tillsammans med central HR och verksamhetschefer*
- Fortsatt samarbete med rekryteringscenter för förändrat arbetssätt gällande rekrytering. *HR-funktion tillsammans med RC och verksamhetschefer*
- Fortsatt utveckling av att attrahera och rekrytera medarbetare från VFU till studentmedarbetare och vidare till sommararbete/tidsbegränsade anställningar. *HR-funktion tillsammans med relevanta chefer och medarbetare från SUE*

Heltid som norm

"Heltid som norm" har beslutats genom en överenskommelse mellan fackförbundet Kommunal och SKR (Sveriges kommuner och regioner). Syftet är att förbättra jämställdheten och för att möta rekryteringsutmaningarna som väntar framöver.

Socialförvaltningen har alltså en hög andel heltidsanställda, 98,7% för månadsavlönade och 99,1% för tillsvidareanställda. Socialförvaltningen ser inte att effektiviseringskraven kommer att förhindra heltid som norm då alla tjänster som utlyses alltid är heltidstjänster, undantaget vid vissa tidsbegränsade anställningar.

Kompetensutveckling, karriär och omställning

Kompetensutveckling

Digitala och fysiska introduktioner på både på förvaltningsnivå och enhetsnivå är en viktig del av handlingsplanen för arbetsmiljö. Återkoppling från både avslutssamtal samt i enkäter visar att förvaltningen behöver ha en tydlig och strukturerad plan med när, var och hur olika delar ska introduceras för den nya medarbetaren. En god introduktion skapar en tydlig bild av förvaltningen, vilka förväntningar som arbetsgivaren har på de anställda, rättigheter, skyldigheter samt att man synliggör kommunens policy och riktlinjer för arbetsmiljö och medarbetarskap.

Socialförvaltningen har under 2023 tagit fram och genomfört en förvaltningsövergripande introduktion för att välkomna nya medarbetare till förvaltningen. Verksamheterna har arbetat med att förändra och förankra sina specifika introduktioner som finns tillgängliga på förvaltningens intranät. Introduktion för chefer är under arbete för att stödja nya chefer i sin roll.

Förvaltningen har en gedigen utbildningstrappa där medarbetaren erbjuds utbildningar redan som nyanställd, med syftet att stärka hen i sin yrkesroll som medarbetare på socialförvaltningen.

Årligen ansöker socialförvaltningen om medel från kommunens särskilda kompetenssatsning när förvaltningens behov sammanfaller med uppställda kriterier. Ansökan för 2024 riktar in sig på insatser inom förebyggande samt motiverande arbete utifrån inflödet av unga kriminella och att stärka våra medarbetare att möta våra medborgare med fler komplexa behov. Förvaltningen vill därför fortsätta att kompetenshöja de medarbetare som arbetar mot unga kriminella med relevanta metoder för att förebygga kriminalitet och motivera till ett liv utanför detta, KRIS-stödjarutbildning samt kompetenshöjning för våra medarbetare om samsjuklighet.

Tidigare identifierade utbildningar som förvaltningen behöver fortsätta utbilda medarbetarna i ligger inom ramen för bemötande och förhållningssätt, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld.

Den nya socialtjänstlagen träder i kraft 2024. För att ge handläggarna rätt förutsättningar i arbetet kommer kompetenshöjande insatser kopplat till detta att genomföras under 2024. Lagen har ett tydligare barnrättsperspektiv samt ställer nya krav på att kommunerna bland annat arbeta mer förebyggande.

Karriär

Under 2023–2024 kommer en kartläggning påbörjas inom förvaltningen med syfte att kartlägga möjligheterna om intern yrkesväxling. Syftet är att utreda om det finns en karriärmöjlighet genom att bredda kompetenserna hos medarbetare som vill vidare till nya uppdrag inom förvaltningen samt för att stärka samarbetsytorna mellan verksamhetsområdena. Sedan tidigare finns tydliga karriärtrappor där man utvecklas uppåt.

Syftet är att skapa en struktur för intern rörlighet för att behålla kompetens.

Karriärtrappa inom myndighet: Socialsekreterare, förste socialsekreterare, enhetschef, verksamhetschef, IFO-chef, förvaltningsdirektör

Karriärtrappa inom öppenvården: Behandlare, arbetsledare, enhetschef, verksamhetschef, IFO-chef, förvaltningsdirektör

Förvaltningen avser att utreda möjligheten till ytterligare karriärsteg för att få så vis bredda möjligheten för medarbetare att utveckla sig.

Behov av samarbete med vård- och omsorgsförvaltningen och kringliggande kommuner ska utredas för att öka samarbeten och synergieffekter av gemensamma insatser.

Aktiviteter:

- Utveckla introduktionen för chefer. *Stödfunktionerna*
- Se över möjligheterna att i första hand ta vara på intern kompetens vid vakanser som en möjlighet till karriärbreddning. *HR-funktion tillsammans med verksamhetschefer*
- Genomföra de behov av utbildningar verksamheterna har identifierat och prioriterat. *Verksamheterna tillsammans med SUE*

Nyttja tekniken smart

Förvaltningen erbjuder redan idag ett flertal digitala e-tjänster för medborgarna samt medarbetarna att nyttja såsom e-anmälningar för oro för barn och unga samt e-anmälningar för ekonomiskt bistånd. Detta för att öka tillgängligheten för våra medborgare samt en möjlighet till effektivisering där frigjorda resurser kan möta upp utmaningen med ökade behov när vi samtidigt har svårt att rekrytera kompetens. Förvaltningen har idag 39 digitala e-tjänster varav 29 riktar sig mot våra medborgare.

Där möjlighet finns att använda digitala stöd för klienter i syfte att fungera bättre i vardagen bör detta utredas om användning i våra verksamheter kan vara aktuell.

Regeringens beslut att tillåta automatiserade beslutsprocesser som statliga myndigheter redan har kommer ge förvaltningen ytterligare möjlighet att frigöra tid för andra insatser. Automatiserat beslutsfattande får bara införas så länge det inte strider mot annan lagstiftning.

Det pågår ett stort arbete i Sveriges kommuner, regioner och statliga myndigheter för att skapa samordningsytor dem emellan där det finns säkra ytor för kommunikation. Detta kommer i sin tur ställa ytterligare krav på förvaltningen att möta upp detta.

Digital kompetens inom förvaltningen

Framtidens socialtjänst kommer på en flerårsbasis behöva ställa ännu högre krav på teknisk kompetens och förståelse utifrån att samhället i stort går mot ännu mer digitaliserade processer. Kompetensutveckling för medarbetarna kan komma att ses över för smart samt korrekt användning av tekniken i syfte att uppnå den tidseffektivisering som eftersträvas.

Med en ökning av de digitala verktygen påverkas även förvaltningens lokala IT. En översyn av resurser i förhållande till systemstöd kommer behöva ses över då tid och resurser sparas på annat håll i förvaltningen.

Aktiviteter:

- Se över behovet av utbildning i de digitala verktygen som förvaltningen tillhandahåller. *IT-enheten*
- Proaktivt se över möjligheterna till digital utveckling i förvaltningens verksamheter. *IT-enheten*

Arbetsmiljö, hälsa och jämlikhet

I den årliga uppföljningen av systematiskt arbetsmiljöarbete på förvaltningen har man identifierat följande områden att arbeta med framåt:

- *Strukturer för det systematiska arbetsmiljöarbetet för att möjliggöra "din bästa arbetsplats"*
Följa upp det strukturerade arbetet med arbetsmiljön via systemstödet SAM och "din bästa arbetsplats" för medarbetarna
- *Hot och våld samt otillbörlig påverkan*
Följa upp arbetet med verksamheternas lokala hot- och våldsplaner samt arbetet med otillbörlig påverkan
- *Arbetsskador och tillbud*
Fortsatt utbildning för chefer
- *Introduktion*
Följa upp upplevelsen av den nya förvaltningsintroduktionen samt verksamheternas arbete med den lokala introduktionen. Göra klart chefsintroduktionen under hösten 2023

Socialförvaltningens utfall inom ramen för personalstatistik kopplat till arbetsmiljö fortsätter visa goda resultat:

	2023	2022
Sjukfrånvaro totalt (%):	6,8	7,4
Sjukfrånvaro dag 1-14 (%):	1,9	2,7
Personalomsättning, avslutade (%):	9,6	10,9

	2022	2021
Medarbetarundersökning TI* (%):	78	72
Medarbetarundersökning HME* (%):	81	76
Medarbetarundersökning ledarskap (%):	84	82

* TI = Totalindex, HME = Hållbart medarbetarengagemang

Det goda resultatet är en konsekvens av det arbete som verksamheten målmedvetet bedrivit för att öka medarbetares trivsel och välmående med målet att skapa "Din bästa arbetsplats" för medarbetarna. En god förutsättning för en attraktiv arbetsplats.

Aktiviteter:

- Områden att arbeta vidare med inom arbetsmiljö: "Din bästa arbetsplats", struktur för arbetsmiljöarbetet, hot och våld, otillbörlig påverkan samt introduktion. *HR-funktionen, säkerhetssamordnaren och verksamhetscheferna*

Lönestruktur inom budgetram

Botkyrka kommun har som övergripande löneprincip att inte vara löneledande men ha en god struktur i förhållande till närliggande kommuner. En tydlig förändring sedan våren 2023 är att kandidater hos våra bristyrken såsom enhetschefer och handläggare har krav på högre ingångslöner. Då Botkyrka är en kommun med utmaningar är högre medellön en viktig faktor att se över vid rekrytering av våra bristyrken. Förvaltningen ser ett tydligt behov att satsa på våra bristyrken för att kunna attrahera och behålla kompetens.

Tabellerna nedan visar genomsnittlig lön för socialsekreterare och enhetschefer inom socialförvaltningen och andra förvaltningar som har jämförbara grupper. Det finns ingen tillgänglig statistik för jämförelse med andra kommuner.

Genomsnitt lön	AID	Förvaltning
40 023 kr	351008 Socialsekr, barn och unga	Soc
35 057 kr	351009 Socialsekr, ek bistånd	Soc
38 429 kr	351010 Socialsekr övr	Soc
37 263 kr	351012 Socialsekr biståndsbedömare	Vof

Jämförelsen mellan grupper i kommunen visar att socialsekreterare inom myndighetsutövning barn och unga fortsatt ligger på en något högre lönenivå och socialsekreterare inom ekonomiskt bistånd ligger något lägre likt föregående år. Vård- och omsorgsförvaltningens socialsekreterares löner ligger under två av socialförvaltningens tre socialsekreterargrupper.

Genomsnitt lön	AID	Befattning	Förvaltning
55 772 kr	103510	Enhetschef	Soc
	Ledning IFO		
54 000 kr	103512	Enhetschef	Soc
	Ledning socialpsykiatri		
53 493 kr	103511	Enhetschef	Vof
	Ledning äldreomsorg		
52 787 kr	103512	Ledning funktionsnedsättning	Vof
51 125 kr	103512	Ledning funktionsnedsättning	Avux

Enhetschefernas löner inom socialförvaltningen ligger fortsatt över motsvarande förvaltningars enhetschefer. Förvaltningen kan dock konstatera att lönerna för chefer inom individ- och familjeomsorg (IFO) ligger något för lågt.

Aktiviteter:

- Göra tydliga prioriteringar inom ram. *HR-funktionen och utökad ledningsgrupp*
- Lyfta tydliga behov vidare för särskilda satsningar utom ram, satsning behövs för förvaltningens socialsekreterare. *HR-funktionen och utökad ledningsgrupp*

Förlängt arbetsliv

I takt med att medellivslängden ökar höjs pensionsåldern och arbetslivet förlängs. Erfarna medarbetare har värdefull kompetens förvaltningen behöver för att möta kompetensutmaningen.

Socialförvaltningen har en period av 10 år framöver med en något högre andel medarbetare än normalt som kommer gå i pension.

För att kunna behålla den kompetens som de seniora medarbetarna besitter kommer det under 2023–2024 arbetas fram ett underlag där vi med hjälp av seniora mentorer vill skapa möjligheter till regelbundet stöd för unga och/eller nyexaminerade socionomer.

Aktiviteter:

- Ta fram en plan för att tillvarata medarbetare som går i pension för arbete på timmar samt som seniora mentorer. *HR-funktionen och verksamhetscheferna*

Sök nya samarbeten

Att undersöka möjligheter för samarbete över geografiska och organisatoriska gränser är ett sätt att utveckla välfärden. Det handlar om att samarbeta över och inom enhets-, förvaltnings-, kommun och regiongränser i syfte att exempelvis dela på resurser och kompetenser.

Civilsamhället har annan kunskap, närhet och andra perspektiv som den kommunala verksamheten ibland saknar. Därför är dessa samarbeten nödvändiga. Medborgarens behov ska vara i centrum och arbetet ska utgå från det medborgerliga behovet och perspektivet.

Socialförvaltningen arbetar fortsatt med att öka och stärka civilsamhällessamverkan. Bland annat genom att ingå fler avtal och partnerskap, genom fortsatt engagemang och deltagande i de kommungemensamma arbetet i civilsamhällesfrågorna och genom information till verksamheten om vikten av samverkan och hur man kan initiera samverkan i verksamheten. Exempel på förvaltningens arbete med civilsamhällessamverkan är bland annat ett IOP-avtal (idéburet offentligt partnerskap) med kompis Sverige samt ett avtal om strategiskt partnerskap mellan Botkyrka kommun och Södertörns Högskola för att bidra till en hållbar samhällsutveckling.

Aktiviteter:

- Följa upp och utveckla de samarbeten som finns idag och informera förvaltningen kontinuerligt om möjligheterna gällande samverkan med civilsamhället. *Stöd- och utvecklingsenheten och verksamhetscheferna*

Chefs- och ledarförsörjning

Inom offentlig sektor finns ett enormt rekryteringsbehov av chefer. Sveriges kommuner och regioner (SKR) prognosticerade år 2018 att det behövs rekryteras drygt 28 000 chefer inom välfärdssektorn fram till år 2026.

Kommunen och socialförvaltningen har ett starkt fokus på ledarskapet där målet är att vi ska vara en attraktiv och hållbar arbetsplats för våra ledare och chefer. Förvaltningen såväl som kommunen har för närvarande en högre personalomsättning bland våra chefer jämfört med våra medarbetare vilket gör att detta är en utmaning. Förvaltningen kommer fortsatt ha fokus på ledarskapet för att ge våra chefer de bästa förutsättningar för sitt ledarskap, där ledarplattformen och kärnan i Brené Browns forskning om mod och sårbarhet utgör stommen för detta. Det finns utmaningar i att våga ta sin roll och veta vilket mandat man har som chef. En sammanhållen och utvecklad introduktion för chefer kommer tas fram för att säkerställa att alla chefer snabbt kommer in i förvaltningens ledarkultur, processer och rutiner.

En del i arbetet med chefernas förutsättningar är förvaltningens strävan att alltid säkerställa att antal medarbetare per chef är balanserade utifrån uppdrag och verksamhet. Detta kommer framledes bli en utmaning kopplat till kommunernas utökade uppdrag i kombination med ekonomiska utmaningar.

Ledarutbildning inom kommunen

Kommunens ledarskapsprogram som erbjuds alla nya chefer utgår ifrån ledarplattformen och vår värdegrund. Genom detta erbjuds alla nya chefer ett bra chefstöd med syfte att ge dem bra förutsättningar för att kunna leda och fördela arbetet, våga ta sitt mandat som chef med verksamhetsnära beslut och följa de politiskt fattade besluten.

Kommunen har startat upp två nya ledarprogram under 2023 som vänder sig till chef över chefer samt leda utan att vara chef. Socialförvaltningen har för avsikt att anmäla medarbetare till båda utbildningarna. Vidare kommer förvaltningen att genomföra "Leda

utan att vara chef” i egen regi för samtliga förste socialsekreterare under hösten 2023 för att stärka dem i sin ledarroll.

Ledarskapsforum

Inom Botkyrka kommun erbjuds ett chefsförebredande ledarskapsprogram, Ledarskapsforum. Ledarskapsforum är ett samarbete med Huddinge kommun, Södertälje kommun samt Södertörns Brandförsvarsförbund och pågår i ett år för utvalda deltagare. Botkyrka kommun har medverkat i detta utvecklingsprogram sedan 2017 och det genomförs vartannat år.

Socialförvaltningen har ett högt antal sökanden till forumet varje år vilket förvaltningen ser som ett gott tecken på viljan att utvecklas och drivet att ta ett ledarskap. Det är helt nödvändigt att ta tillvara och utveckla den kompetens som finns inom förvaltningen för att försörja oss med framtida ledare.

Aktiviteter:

- Säkerställ anmälan till de olika ledarutbildningarna /programmen. *HR-funktionen och verksamhetscheferna*
- Systematisera och dokumentera aggregerade avslutssamtal med chefer som slutar. *HR-funktionen*

06 Yttrande över revisionskrivelse 2023-04-11 med revisionsrapport – Uppföljning granskning av intrångsskydd och IT-säkerhet

Förslag till beslut

Socialnämnden godkänner förslag till yttrande enligt bilaga till tjänsteskrivelsen.

Sammanfattning av ärendet

De förtroendevalda revisorerna i Botkyrka kommun genomförde 2020 en granskning av socialnämndens intrångsskydd och IT-säkerhet. PwC har under 2023, på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Botkyrka kommun, genomfört en uppföljande granskning av 2020 års granskning och resultat samt om nämnden åtgärdat de rekommendationer som lämnades. Den uppföljande granskningen visar att socialnämnden delvis åtgärdat de rekommendationer som lämnats, men att nämnden inte helt säkerställer en tillfredsställande nivå för att reducera risken för obehörig åtkomst i nämndens verksamhetssystem.

Utifrån granskningsresultaten rekommenderas nämnden genomföra ytterligare två åtgärder – stärka kunskapen inom socialnämnden för att kunna ställa krav på leverantören och kontrollera att avtalade rutiner uppfylls samt upprätta ett styrdokument för hur dokument som rör IT-säkerhet löpande ska revideras och versionshanteras.

Socialnämnden har ombetts yttra sig över de rekommenderade åtgärder som föreslås. Yttrandet ska efter beviljat anstånd vara revisorerna tillhanda senast 2023-09-30. I det föreslagna yttrandet redogör förvaltningen för två åtgärder som genomförs och planeras att genomföras som en följd av granskningen, som exempelvis utbildningssatsning inom socialförvaltningens IT-enhet.

Med genomförandet av dessa åtgärder samt vidmakthållande av det som redan idag fungerar bra är den samlade bedömningen att socialnämnden framöver helt säkerställer en tillfredsställande nivå för att reducera risken för obehörig åtkomst i nämndens verksamhetssystem

Barnkonsekvensanalys

Beslutet innebär inga konsekvenser för barn.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet innebär inga ekonomiska konsekvenser.

Bilagor

Yttrande över revisionskrivelse 2023-04-11 med revisionsrapport –
Uppföljning granskning av intrångsskydd och IT-säkerhet

Revisionsrapport uppföljning granskning av intrångsskydd och IT-säkerhet

Revisionskrivelse uppföljning granskning av intrångsskydd och IT-
säkerhet daterad 2023-04-11

Expedieras till:

Kommunfullmäktiges revisorer
Kommunfullmäktige

Referens
Henrik Ekerot
henrik.ekerot@botkyrka.se

Mottagare
Socialnämnden

Yttrande över revisionskrivelse 2023-04-11 med revisionsrapport – Uppföljning granskning av intrångsskydd och IT-säkerhet

Förslag till beslut

Socialnämnden godkänner förslag till yttrande enligt bilaga till tjänsteskrivelsen.

Sammanfattning

De förtroendevalda revisorerna i Botkyrka kommun genomförde 2020 en granskning av socialnämndens intrångsskydd och IT-säkerhet. PwC har under 2023, på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Botkyrka kommun, genomfört en uppföljande granskning av 2020 års granskning och resultat samt om nämnden åtgärdat de rekommendationer som lämnades. Den uppföljande granskningen visar att socialnämnden delvis åtgärdat de rekommendationer som lämnats, men att nämnden inte helt säkerställer en tillfredsställande nivå för att reducera risken för obehörig åtkomst i nämndens verksamhetssystem.

Utifrån granskningsresultaten rekommenderas nämnden genomföra ytterligare två åtgärder – stärka kunskapen inom socialnämnden för att kunna ställa krav på leverantören och kontrollera att avtalade rutiner uppfylls samt upprätta ett styrdokument för hur dokument som rör IT-säkerhet löpande ska revideras och versionshanteras.

Socialnämnden har ombetts yttra sig över de rekommenderade åtgärder som föreslås. Yttrandet ska efter beviljat anstånd vara revisorerna tillhanda senast 2023-09-30. I det föreslagna yttrandet redogör förvaltningen för

två åtgärder som genomförs och planeras att genomföras som en följd av granskningen, som exempelvis utbildningsåtgärder inom socialförvaltningens IT-enhet.

Med genomförandet av dessa åtgärder samt vidmakthållande av det som redan idag fungerar bra är den samlade bedömningen att socialnämnden framöver helt säkerställer en tillfredsställande nivå för att reducera risken för obehörig åtkomst i nämndens verksamhetssystem

Ärendet

Bakgrund

Revisorerna i kommunen har tidigare uppmärksammat att risker och hot från det framväxande digitala landskapet, cyberrisker, får ökad uppmärksamhet från både företag och myndigheter. Detta främst orsakat av de senaste årens snabba digitala utveckling med följande exponering mot internet samt ökad användning av smartphones och andra bärbara enheter hos medarbetare, både privat och i yrkeslivet. Utifrån det genomfördes 2020 en granskning av bland annat socialnämndens intrångsskydd och IT-säkerhet. Under 2023 har kommunens revisorer, via PwC, genomfört en uppföljande granskning. Resultaten av den granskningen presenterades i en revisionsrapport under april 2023.

Granskningens resultat

Den uppföljande granskningen visar att socialnämnden åtgärdat två av de fyra rekommendationerna som kommunens revisorer lämnade i granskningen 2020. Socialnämnden har utbildat samtliga användare i verksamhetssystemet Procapita. Utbildningen tar bland annat upp informationssäkerhet och är ett krav för att användare ska få arbeta i systemet. Socialnämnden har även dokumenterat beroendet mellan systemet och stödsystemen, för att uppmärksamma eventuella sårbarheter i behörighetshanteringen.

Revisionen slår dock fast att socialnämnden har ytterligare två rekommendationer som behöver åtgärdas för att helt säkerställa en tillfredsställande nivå för att reducera risken för obehörig åtkomst i nämndens verksamhetssystem. Det rör sig om att stärka kunskapen inom socialnämnden för att kunna ställa krav på leverantören och kontrollera att avtalade rutiner uppfylls. Den andra rekommendationen som inte fullt ut är

åtgärdad är att nämnden upprättar ett styrdokument för hur dokument som rör IT-säkerhet löpande ska revideras och versionshanteras.

Förvaltningens bedömning och förslag till yttrande

För att förbättra kvaliteten ytterligare och säkerställa att socialnämnden når en tillfredsställande nivå för att reducera risken för obehörig åtkomst i nämndens verksamhetssystem, genomförs två aktiviteter. För att öka kunskapen inom nämnden, avseende kravställning på leverantör av system, har en medarbetare inom socialförvaltningens IT-enhet under våren 2023 genomgått en särskild utbildning. Med det genomfört bedöms nämnden ha stärkt sin egen kompetens, men är fortsatt beroende av centralt stöd inom kommunen i frågorna och avvaktar närmare beskrivning hur och när detta kommer att ske.

Vidare kommer nämnden att upprätta ett styrdokument för hur dokument som rör IT-säkerhet löpande ska revideras och versionshanteras. Styrdokumentet kommer att vara upprättat senast 2023-09-30.

Åtgärderna beskrivs mer utförligt i det bifogade förslaget till yttrande.

Barnkonsekvensanalys

Beslutet innebär inga konsekvenser för barn.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet innebär inga ekonomiska konsekvenser.

Bilagor

Yttrande över revisionskrivelse 2023-04-11 med revisionsrapport – Uppföljning granskning av intrångsskydd och IT-säkerhet

Revisionsrapport uppföljning granskning av intrångsskydd och IT-säkerhet

Revisionskrivelse uppföljning granskning av intrångsskydd och IT-säkerhet daterad 2023-04-11

Expedieras till:

Kommunfullmäktiges revisorer
Kommunfullmäktige

Yttrande över revisionskrivelse 2023-04-11 med revisionsrapport – Uppföljning granskning av intrångsskydd och IT-säkerhet

Socialnämnden har ombetts yttra sig över revisionskrivelse med revisionsrapport - Uppföljning granskning av intrångsskydd och IT-säkerhet. Nedan yttrar sig socialnämnden om revisorernas rekommenderade åtgärder som kvarstår och hur nämnden säkerställer en tillfredsställande nivå för att reducera risken för obehörig åtkomst i nämndens verksamhetssystem.

Kunskap inom socialnämnden att kunna ställa krav på leverantören och kontrollera att avtalade rutiner uppfylls

För att stärka den egna kompetensen inom socialnämnden har en medarbetare inom förvaltningens IT-enhet genomgått särskild utbildning. Utbildningen genomfördes under våren 2023. Nämnden är fortsatt beroende av centralt stöd inom kommunen i dessa frågor och avvaktar närmare beskrivning av hur och när detta kommer att ske. I och med utbildningen har socialnämnden stärkt den egna kompetensen inom området och lagt en bra grund till det fortsatta samarbetet med centrala funktioner i kommunen.

Upprätta styrdokument för hur dokument som rör IT-säkerhet löpande ska revideras och versionshanteras

Styrdokumentet kommer att upprättas av socialförvaltningens IT-enhet. Dokumentet kommer lista alla dokument som rör IT-säkerhet inom förvaltningen och tydliggöra vem som äger dokumentet och därmed ansvarar för att revidera och versionshantera det. Styrdokumentet revideras fyra gånger per år och kommer att vara upprättat senast 2023-09-30.

Slutsats

Som den uppföljande granskningen visar bedöms socialnämnden åtgärdat två av fyra rekommendationer som revisorerna lämnade vid granskningen 2020 - Utbildning för samtliga användare i verksamhetssystemet och dokumenterat beroendet mellan systemet och stödsystemen, för att uppmärksamma eventuella sårbarheter i behörighetshanteringen.

Det finns redan idag många saker som fungerar bra i socialnämndens arbete med IT-säkerhet. Socialnämnden har tagit till sig av slutsatserna i granskningen och de rekommendationer som ges. Utifrån dessa har nämnden vidtagit åtgärder för att höja kvaliteten ytterligare och därmed säkerställa att socialnämnden kommer till rätta med de funna bristerna. Åtgärderna som socialnämnden genomför och planerar att genomföra beskrivs i texten ovan.

Med genomförandet av dessa åtgärder samt vidmakthållande av det som redan idag fungerar bra är den samlade bedömningen att socialnämnden framöver helt säkerställer en tillfredsställande nivå för att reducera risken för obehörig åtkomst i nämndens verksamhetssystem.

Uppföljande granskning

Botkyrka kommun

April 2023

Jörn Wahlroth

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Botkyrka kommun genomfört en uppföljande granskning av under år 2020 genomförda granskningar; Granskning av tillsynsverksamheten (miljö- och hälsoskyddsnämnden), Granskning av fastighetsunderhåll (teknik- och fastighetsnämnden) och Granskning av intrångsskydd och IT-säkerhet (vård- och omsorgsnämnden, socialnämnden, samt utbildningsnämnden).

Uppföljningen har syftat till att följa upp tidigare granskningar med avseende på nedanstående revisionsfrågorna:

- Vad har åtgärdats av våra påpekanden?
- Vad kvarstår att åtgärda?
- Finns behov av att träffa ansvarig nämnd/förvaltning?

Vår samlade revisionella bedömning är att miljö- och hälsoskyddsnämnden, teknik- och fastighetsnämnden, vård- och omsorgsnämnden, socialnämnden, samt utbildningsnämnden delvis vidtagit tillräckliga åtgärder utifrån revisionsrapporternas rekommendationer. De allra flesta rekommendationerna är bedömda som pågående.

Vi vill från den uppföljande granskningen särskilt lyfta fram vikten av att teknik- och fastighetsnämnden tillser att ett ändamålsenligt fastighetssystem kommer på plats. Detta utgör en viktig grund för ett adekvat arbete med fastighetsunderhåll, samt att fullt ut kunna realisera rekommendationerna i övrigt. Vi gör bedömningen att det finns behov av att träffa teknik- och fastighetsnämnden under år 2023 för att stämma av hur arbetet fortskrider med att realisera rekommendationerna.

Vidare vill vi från granskningen av intrångsskydd och IT-säkerhet särskilt lyfta fram rekommendationen om att utbilda systemförvaltarna och att upprätta guide för att ställa krav mot leverantören avseende kontroll att avtalade rutiner uppfylls som exempelvis backup, restore, spårbarhet och intrångstest. För denna rekommendation hänvisas av förvaltningarna till behov av ett centralt stöd och vi gör bedömningen att det finns behov av att träffa kommunens centrala IT-funktion för att följa upp hur arbetet på central nivå sker med denna fråga, samt i övrigt hur funktionen arbetar med att ge stöd inom området intrångsskydd och IT-säkerhet till kommunens förvaltningar.

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Inledning	3
Bakgrund.....	3
Syfte och revisionsfrågor.....	3
Revisionskriterier.....	3
Avgränsning	3
Metod.....	3
Granskningsresultat	5
Granskning av tillsynsverksamheten	5
Iakttagelser	5
Bedömning.....	7
Granskning av underhåll avseende fastigheter och anläggningar.....	7
Iakttagelser	7
Bedömning.....	11
Granskning av intrångsskydd och IT-säkerhet i verksamhetssystem - <i>Vård- och omsorgsnämnden</i>	11
Iakttagelser	11
Bedömning.....	14
Granskning av intrångsskydd och IT-säkerhet i verksamhetssystem - <i>Socialnämnden</i>	14
Iakttagelser	14
Bedömning.....	18
Granskning av intrångsskydd och IT-säkerhet i verksamhetssystem - <i>Utbildningsnämnden</i>	18
Iakttagelser	18
Bedömning.....	22
Samlad bedömning	22

Inledning

Bakgrund

Revisionsprocessen kan delas in i följande delar: planering, genomförande och uppföljning. Den sista delen av revisionsprocessen är viktig för att säkerställa att genomförd revision får önskad effekt, dvs. att lämnade rekommendationer beaktas.

Syfte och revisionsfrågor

Uppföljningen syftar till att följa upp tidigare granskningar med avseende på nedanstående revisionsfrågor:

- Vad har åtgärdats av våra påpekanden?
- Vad kvarstår att åtgärda?
- Finns behov av att träffa ansvarig nämnd/förvaltning?

Följande granskningar har valts ut för att följas upp under 2022 inom ramen för denna granskning:

- Granskning av tillsynsverksamheten (2020)
- Granskning av fastighetsunderhåll (2020)
- Granskning av intrångsskydd och IT-säkerhet (2020)

Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser och bedömningar.

Kontrollmål och revisionskriterier är utarbetade för de ursprungliga granskningarna som är föremål för uppföljning.

Avgränsning

Avgränsning görs till tidigare genomförda granskningar enligt ovanstående.

Metod

För respektive revisionsgranskning har revisorernas skrivelse, granskat organs yttrande över rapporten och sammanträdesprotokoll från när rapporten behandlades inhämtats. Vidare har inhämtats skriftliga beskrivningar från berörda förvaltningar gällande vilka förändringar som genomförts sedan respektive granskning genomfördes. De skriftliga underlagen från förvaltningarna har kompletterats med samtal/intervjuer.

Resultatet av uppföljningen av respektive granskning redovisas med status enligt följande:

- Rött = Rekommendationen har inte åtgärdats sedan tidigare granskning, vilket medför att relaterad risk och rekommendation kvarstår.

- Gult = Aktiviteter och åtgärder finns planerade eller är under genomförande, dock kvarstår risken då åtgärderna ännu inte är på plats.
- Grönt = Åtgärder och aktiviteter för att begränsa risken har implementerats och underlag har granskats, vilket säkerställer operativ effektivitet i kontrollen.

Granskningsresultat

Granskning av tillsynsverksamheten

laktagelser

Sammanfattande bedömning vid 2020 års granskning

Utifrån genomförd granskning är vår revisionella bedömning att miljö- och hälsoskyddsnämnden inte helt bedriver tillsynsverksamheten på ett ändamålsenligt och effektivt sätt.

Av revisorernas missiv framgår att rapporten översändes till miljö- och hälsoskyddsnämnden för besvarande. Vi kan inte se att något svar på rapporten har behandlats av nämnden.

Uppföljande granskning

Rekommendation och nämndens svar	Status vid uppföljning
<p><i>Rekommendation till nämnden:</i></p> <p>- att nämnden säkerställer att basbehovet av tillsyn framgår tydligt av tillsynsplanerna alternativt verksamhetsplanen. Basbehovet är summan av styrd tillsyn och händelsestyrd tillsyn, som nämnden alltid måste ha resurser för att kunna utföra. Detta behov flyttas över direkt från behovsutredningen till tillsynsplanen.</p> <p><i>Nämndens svar:</i></p> <p>Det saknas svar från nämnden.</p>	<p><i>Vad har åtgärdats?</i></p> <p>Nuvarande behovsutredning har tagits fram för perioden 2021-2023. Av behovsutredningen framgår nämndens behov av styrd tillsyn, behovsprioriterad tillsyn, händelsestyrd tillsyn och skattefinansierad tillsyn för perioden, jämte förvaltningens tillgängliga resurser. Verksamhets- och tillsynsplanen upprättas utifrån behovsutredningen.</p> <p><i>Vad kvarstår att åtgärda?</i></p> <p>I behovsutredningen har tydliggjorts tillgängliga resurser. Förvaltningen menar att detta utgör en tillräcklig koppling mellan behovsutredningen och tillsynsplanerna. Vi anser dock att det utifrån rekommendationen finns utrymme för att tydliggöra kopplingen mellan behovsutredningen och hur tillsynsplanen möter behoven.</p>

<p><i>Rekommendation till nämnden:</i></p> <p>- att nämnden säkerställer att tillsynsplanerna omfattar samma tidsperiod som behovsutredningen, det vill säga tre år, men är detaljerad och specificerad för ett år i taget. All planerad återkommande tillsyn som nämnden bestämde i behovsutredningen ska synas i tillsynsplanen.</p> <p><i>Nämndens svar:</i></p> <p>Det saknas svar från nämnden.</p>	<p><i>Vad har åtgärdats?</i></p> <p>Nämndens verksamhets- och tillsynsplan gäller för ett år i taget och det finns koppling till nu gällande behovsutredning. Behovsutredningen grundar sig i resursbehovet utifrån kommande tre års tillsyn. Någon treårig tillsynsplan utifrån behovsutredningen har ej tagit fram. Förvaltningen delar inte uppfattningen om behov av en treårig tillsynsplan. I behovsutredningen har en bedömning gjorts av tillgängliga resurser över treårsperioden i förhållande till det behov av tillsyn som lyfts fram.</p> <p><i>Vad kvarstår att åtgärda?</i></p> <p>Någon treårig tillsynsplan tillämpas ej. Förvaltningen delar inte uppfattningen avseende behovet att ta fram en sådan. I behovsutredningen har dock tillgängliga resurser lyfts fram gentemot vart och ett av åren.</p>
<p><i>Rekommendation till nämnden:</i></p> <p>- att nämnden beslutar om verksamhetsplanen, eftersom det är nämnden som ska avsätta resurser för den tillsyn som ska ske.</p> <p><i>Nämndens svar:</i></p> <p>Det saknas svar från nämnden.</p>	<p><i>Vad har åtgärdats?</i></p> <p>Nämnden beslutar årligen om verksamhets- och tillsynsplan och tar även beslut om en omprioritering behöver göras.</p> <p><i>Vad kvarstår att åtgärda?</i></p> <p>Bedömningen är att inget kvarstår att åtgärda.</p>
<p><i>Rekommendation till nämnden:</i></p> <p>- att nämnden säkerställer att den återrapportering som erhålls inkluderar även resultatet av den oplanerade tillsynen samt verksamhetsplanen.</p>	<p><i>Vad har åtgärdats?</i></p> <p>I samband med tertial 1, 2 och 3 till nämnden sker uppföljning utifrån verksamhets- och tillsynsplan med genomförd tillsyn.</p>

<p><i>Nämndens svar:</i></p> <p>Det saknas svar från nämnden.</p>	<p><i>Vad kvarstår att åtgärda?</i></p> <p>Bedömningen är att inget kvarstår att åtgärda.</p> <p></p>
<p><i>Rekommendation till nämnden:</i></p> <p>- att nämnden säkerställer att den erhåller återrapportering gällande överklagade ärenden samt utfall i nästa instans. Detta i syfte att kunna arbeta riktat för att säkerställa rättssäkerhet i myndighetsutövningen.</p> <p><i>Nämndens svar:</i></p> <p>Det saknas svar från nämnden.</p>	<p><i>Vad har åtgärdats?</i></p> <p>Samtliga överinstansers avgöranden delges nämnden vid varje sammanträde. Separat redovisning görs av överinstansernas ärenden som är principiella och de som nämnden är intresserad av att få redovisade.</p> <p><i>Vad kvarstår att åtgärda?</i></p> <p>Bedömningen är att inget kvarstår att åtgärda.</p> <p></p>

Bedömning

Vår bedömning är att revisionsrapportens rekommendationer delvis är hanterade. Nämnden fattar årligen beslut om verksamhets- och tillsynsplan. Återkopplingen till nämnden avseende genomförd tillsyn och överinstansers avgöranden har stärkts. Rekommendationen att transparensen kan förbättras mellan resursplanen och verksamhets- och tillsynsplan kvarstår.

Utifrån den uppföljande granskningens resultat gör vi bedömningen att det inte finns behov av att träffa ansvarig nämnd/förvaltning.

Granskning av underhåll avseende fastigheter och anläggningar

lakttagelser

Sammanfattande bedömning vid 2020 års granskning

Efter genomförd granskning är vår bedömning att teknik- och fastighetsnämndens styrning och kontroll avseende underhåll av kommunens fastigheter och anläggningar ej är tillräcklig eller ändamålsenlig ur ekonomisk och verksamhetsmässig synvinkel.

Revisorerna betonade i missivet att de ser allvarligt på de brister som redovisas i rapporten. Utifrån uppsiktsplikten inhämtade revisorerna även svar från kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen och nämnden lämnade ett samordnat svar till revisorerna.

Redan föregående år genomfördes en uppföljning av denna granskning. Bedömningen var då att revisionsrapporten delvis hade resulterat i åtgärder, men att det fanns ett fortsatt behov av att åtgärder vidtas gällande strategiska styrdokument och rutiner.

Uppföljande granskning

Rekommendation och nämndens svar	Status vid uppföljning
<p><i>Rekommendation till nämnden:</i></p> <p>För att säkerställa tillräcklig styrning och kontroll avseende fastigheter bör styrdokument såsom fastighetsstrategi och underhållsstrategi arbetas fram.</p> <p><i>KS och nämndens svar:</i></p> <p><i>Kommunstyrelsen och teknik- och fastighetsnämnden stödjer denna rekommendation. Teknik- och fastighetsförvaltningen kommer i samband med omorganisation under 2021 se över vilka styrdokument som behöver uppdateras eller tas fram och där är fastighetsstrategi och underhållsstrategi viktiga dokument där arbete kommer påbörjas under 2021. Såväl fastighetsstrategi som underhållsstrategi bör utgå från kommunens framtida lokalbehov, varför de långsiktiga lokalbehovsplanerna från verksamhetsförvaltningarna är väsentliga underlag.</i></p>	<p><i>Vad har åtgärdats?</i></p> <p>En första generell fastighetsstrategi påbörjades i samarbete med kommunledningsförvaltningen och samhällsbyggnadsförvaltningen under år 2021 och lyftes till kommunledningsgruppen. Ett omtag har nyligen skett med vidareutveckling av fastighetsstrategin i samarbete med kommunstyrelseförvaltningen (tidigare KLF) och samhällsbyggnadsförvaltningen.</p> <p>Avseende underhållsstrategi har en översiktlig inventering av byggnadsbeståndets skick skett under 2020-2021. Denna resulterade i omfattande behov av åtgärder, där en stor andel av fastigheterna har byggnadsdelar och installationer som sedan lång tid tillbaka passerat sin tekniska livslängd.</p> <p><i>Vad kvarstår att åtgärda?</i></p> <p>Arbetet med fastighetsstrategin pågår och beräknas vara klar under 2023.</p> <p>Det saknas ännu en underhållsstrategi. Denna påverkas av de ekonomiska förutsättningarna kopplat till behovet.</p>
<p><i>Rekommendation till nämnden:</i></p> <p>För att säkerställa korrekt uppföljning och analys av underhållskostnader rekommenderar vi att även</p>	<p><i>Vad har åtgärdats?</i></p> <p>Kommunstyrelseförvaltningen har inför 2023 beslutat om en timpenning till grund för bokföring i investerings- och reinvesteringsprojekt. En mall för rapportering har tagits</p>

<p>personalkostnader bokförs på objektsnivå.</p> <p><i>KS och nämndens svar:</i></p> <p><i>En arbetsgrupp med ledning av investeringscontroller på kommunledningsförvaltningen har påbörjat ett arbete med att ta fram rutiner och ett enhetligt arbetssätt för aktivering av egen arbetad tid i kommunens samtliga investeringsprojekt enligt gällande redovisningsregler. I detta arbete kommer även reinvesteringar och övriga investeringsprojekt som avser underhåll att ingå. I och med att omfördelningar kommer att behöva ske mellan investerings- och driftbudget är tidplan för implementering anpassad efter processen för Mål och budget. Arbeta kommer att ske under 2021 och i början av 2022 för att presenteras i samband med förutsättningarna till Mål och budget 2023. Teknik- och fastighetsförvaltningen följer framtagandet av dessa rutiner och deltar vid behov för att tillskapa effektiva tidsredovisningsrutiner.</i></p>	<p>fram och teknik- och fastighetsförvaltningens projektcontroller.</p> <p><i>Vad kvarstår att åtgärda?</i></p> <p>Rutinen har ännu ej tillämpats (mars 2023). Tillämpning av rutinen kommer att ske inom kort.</p>
<p><i>Rekommendation till nämnden:</i></p> <p>I samband med den pågående statusbesiktningen av fastigheternas tillstånd och skick är det viktigt att utreda vid vilken tidpunkt åtgärder måste vidtas och därmed få kontroll över vilka kostnader fastighetsorganisationen kommer att få över tid och för att kunna fatta strategiska beslut om fastighetsbeståndet.</p> <p><i>KS och nämndens svar:</i></p> <p><i>I fastighetsbeståndets statusbesiktning som påbörjats i viss utsträckning hos teknik- och fastighetsförvaltningen kommer framtida åtgärdsbehov att bedömas.</i></p>	<p><i>Vad har åtgärdats?</i></p> <p>Det finns en omfattande Excellfil över samtliga fastigheters identifierade och ackumulerade underhållsbehov. Samtliga fastigheter är graderade enligt trafikljusmodell. Röda fastigheter behöver åtgärd inom 1-3 år, gula fastigheter inom 3-5 år, gröna fastigheter inom 5-10 år, alternativt längre. Samtliga fastigheters åtgärdsbehov har kostnadsbedömts utifrån Repab:s nyckeltal för fastighetsunderhåll.</p> <p><i>Vad kvarstår att åtgärda?</i></p> <p>Vid föregående års uppföljande granskning angavs att ett nytt fastighetssystem som bland annat stöd för underhållsåtgärder förväntades vara i drift till maj 2022.</p>

<p><i>Under 2021 kommer ett nytt fastighetssystem att handlas upp och implementeras inför verksamhetsåret 2022, i det systemet ska möjligheter skapas för att kunna planera, följa upp och få bättre kontroll på kommande underhållsåtgärder.</i></p>	<p>Ett fastighetssystem är ännu inte i drift för detta ändamål, vilket ligger till grund för bedömningen "gult". (Se även under nedanstående).</p>
<p><i>Rekommendation till nämnden:</i></p> <p>Säkerställ att det finns ändamålsenliga rutiner för hur drift- och underhållsinformation ska dokumenteras och följas upp.</p> <p><i>KS och nämndens svar:</i> Teknik- och fastighetsförvaltningen kommer i samband med upphandling av nytt fastighetssystem se över rutiner och dokumentation för drift- och underhållsinformation. Arbete kommer att påbörjas när det nya fastighetssystemet är implementerat vilket enligt plan sker under senare delen av under 2021.</p>	<p><i>Vad har åtgärdats?</i></p> <p>Ett omfattande arbete har genomförts för att identifiera fastigheternas status med dess olika komponenter. All besiktningspliktig utrustning har identifierats och rullande besiktningschema upprättats.</p> <p>Rutiner för arbetet är framtagna och arbetet bedrivs systematiskt.</p> <p>Dock saknas fortfarande ett ändamålsenligt systemstöd i form av fastighetssystem. Information återfinns i Excell-dokument.</p> <p>Upphandlingen och implementering av nytt fastighetssystem har pågått under år 2021 och 2022. Arbetet med systemet avbröts i ett sent skede då leverantören inte kunde uppfylla nödvändiga säkerhetskrav. En ny upphandlingsprocess har nu påbörjats.</p> <p><i>Vad kvarstår att åtgärda?</i></p> <p>Det kvarstår att upphandla ett ändamålsenligt systemstöd i form av fastighetssystem. Detta ligger till grund för bedömningen "gult". Ett Excellbaserat underlag är sårbart och ger en sämre intern kontroll.</p>
<p><i>Rekommendation till nämnden:</i></p> <p>Ta fram nyckeltal för styrning och uppföljningen av underhållsarbetet.</p> <p><i>KS och nämndens svar:</i></p>	<p><i>Vad har åtgärdats?</i></p> <p>En omfattande inventering av fastigheternas ytor har skett. Flertalet, dock ännu inte samtliga, byggnader är nu uppmätta och ytuppgifterna är därefter justerade. Detta</p>

<p>Kommunstyrelsen och teknik- och fastighetsnämnden stödjer denna rekommendation. Även detta kommer teknik- och fastighetsförvaltningen påbörja under 2021 delvis i samband med ny organisation men framförallt efter upphandling och implementering av nytt fastighetssystem som ska möjliggöra en god framtida nyckeltalsuppföljning.</p>	<p>arbete utgör en grund för att kunna arbeta med nyckeltal.</p> <p>Jämförelse med branschnyckeltal och Repab/Momentums rekommendationer för drift och underhåll av fastigheter pågår.</p> <p><i>Vad kvarstår att åtgärda?</i></p> <p>Fortsatt inventering sker av kvarvarande fastigheter som återstår att ytinventera.</p> <p>Jämförelse med andra kommuners nyckeltal för internhyror/drift- och underhållskostnader kommer att ske under 2023.</p>
--	--

Bedömning

Vår bedömning är att revisionsrapportens rekommendationer delvis är hanterade. Arbetet har med inventering av fastighetsbeståndet och dess status har kommit längre än vid föregående uppföljande granskning. Samtidigt är ett systemstöd i form av fastighetssystem nödvändigt för att fullt ut realisera rekommendationerna. Ett arbetssätt med denna typ av data i Excell är sårbart vad avser att kunna dokumentera grunddata och behov av åtgärder, samt att följa upp åtgärder, vilket ger en svagare intern kontroll inom området.

Utifrån den uppföljande granskningens resultat gör vi bedömningen att det finns behov av att träffa ansvarig nämnd under år 2023 för att stämma av hur arbetet fortskrider med att realisera rekommendationerna.

Granskning av intrångsskydd och IT-säkerhet i verksamhetssystem - Vård- och omsorgsnämnden

lakttagelser

Sammanfattande bedömning vid 2020 års granskning

Granskningen avsåg att bedöma om vård- och omsorgsnämnden, socialnämnden och utbildningsnämnden säkerställt att informationshanteringen håller en tillräcklig och tillfredsställande nivå för att reducera risker för obehörig åtkomst för tre utvalda IT-system; Socialnämndens system Procapita, Utbildningsnämndens system Vklass och Vård- och omsorgsnämndens system Phoniro Care.

Efter genomförd granskning var bedömningen att det ej var säkerställt att informationshanteringen håller en tillräcklig och tillfredsställande nivå för att reducera risken för obehörig åtkomst.

I rapport och missiv riktades samtliga rekommendationer till tre nämnder med begäran om svar från respektive nämnd.

Uppföljande granskning

Rekommendation och nämndens svar	Status vid uppföljning
<p><i>Rekommendation till nämnden:</i></p> <p>-att kommunens nämnder upprättar ett styrdokument för hur dokument löpande ska revideras och versionshanteras. Det rekommenderas även att de nämnder som saknar styrdokument för informationshantering, upprättar dessa för befintliga system.</p> <p><i>Nämndens svar:</i></p> <p><i>Revisionen visar att detta inte uppfylls gällande Phoniro Care. Förvaltningen har påbörjat arbetet med att se över den styrdokumentation som finns om Phoniro Care och för att säkerställa att dokumentationen gällande rutiner och processer är uppdaterade och löpande revideras kommer ett kontrollmoment läggas till i internkontrollplanen.</i></p>	<p><i>Vad har åtgärdats?</i></p> <p>Det uppges att till följd av pandemin har inte arbetet med att ta fram en informationshanteringsplan kunnat prioriteras fullt ut.</p> <p>Det har dock tagits fram en skriftlig rutin för Phoniro Care som är under implementering. Av rutinen framgår processen kring ansvar, behörighet och utbildning. Rutinen ska följas upp regelbundet och uppdateras vid förändring.</p> <p><i>Vad kvarstår att åtgärda?</i></p> <p>Det saknas ännu ett styrdokument för informationshantering, samt för hur dokument fortlöpande ska revideras och versionshanteras.</p> <p>Framtagen rutin för hantering av systemet kommer att implementeras i berörda verksamheter under våren 2023.</p> <p>Av svaret framgick att rutiner och processer inom området skulle omfattas av nämndens internkontrollplan. Så har inte varit fallet.</p>
<p><i>Rekommendation till nämnden:</i></p> <p>- att man säkerställer att kommunens varje användare har genomgått utbildning i systemet och det görs löpande åtminstone 1 gång om året.</p>	<p><i>Vad har åtgärdats?</i></p> <p>För att säkerställa att alla berörda användare har kunskap i systemet framgår i framtagna rutin att närmaste chef ansvarar för att följa upp att medarbetare använder systemet på</p>

<p><i>Nämndens svar:</i></p> <p><i>Revisionen visade att detta var delvis uppfyllt för Phoniro Care men att det inte finns rutiner för uppföljning. Användare får inte behörighet till systemet utan genomgången utbildning. Förvaltningen har påbörjat arbetet med att fram rutiner för uppföljning.</i></p>	<p>ett korrekt sätt. I och med att medarbetare inte får tillgång till systemet utan genomgången utbildning bedöms inget behov av årlig utbildning om inget annat framgår vid chefens uppföljning. I dessa fall erbjuds utbildning på nytt enligt rutinen.</p> <p><i>Vad kvarstår att åtgärda?</i></p> <p>Bedömningen är att inget kvarstår att åtgärda.</p>
<p><i>Rekommendation till nämnden:</i></p> <p>- att Botkyrka utbildar systemförvaltarna och upprättar en guide för hur de rutinmässigt kan ställa krav mot leverantören för att kontrollera att avtalade rutiner uppfylls som t.ex. backup, restore, spårbarhet och intrångstester.</p> <p><i>Nämndens svar:</i></p> <p><i>Revisionen visar att det finns bra rutiner hos leverantören men det finns en kompetensbrist på förvaltningen och hos systemförvaltare över vilka krav som behöver ställas mot leverantören.</i></p> <p><i>Det pågår ett förändringsarbete inom kommunen för att övergå till leverantörsstyrning som innebär att IT-enheten, där den tekniska kompetensen finns, får ansvar i att stötta förvaltningarna i att ställa krav på leverantörerna. Rutiner kommer tas fram tillsammans med IT-enheten för att säkerställa att intrång- och säkerhetstester genomförs regelbundet. Implementering av det nya arbetssättet mellan förvaltningarna och IT-enheten kommer ske under hösten 2020.</i></p>	<p><i>Vad har åtgärdats?</i></p> <p>Den återkoppling som förvaltningen fått från central IT-funktion (Digital utveckling) gällande arbetet med leverantörsstyrning är att ett arbete påbörjats med att ta fram en strategi och principer kopplat till styrningsfrågan. Än så länge saknas en samverkansmodell, ramverk och roller, men målet är att ha leverantörsstyrning på plats under 2023 för att kunna hantera frågor kring backup, restore, spårbarhet och intrångstester.</p> <p><i>Vad kvarstår att åtgärda?</i></p> <p>Som framgår av ovanstående är åtgärder utifrån rekommendationen för närvarande ett pågående arbete.</p>

<p><i>Rekommendation till nämnden:</i></p> <p>-att förvaltningen dokumenterar beroendet mellan systemet och stödsystemen, för att uppmärksamma eventuella sårbarheter i behörighetshandlingen, så att en säker behörighetskontroll kan säkerställas.</p> <p><i>Nämndens svar:</i></p> <p><i>Revisionen visar att förvaltningen saknar dokumenterade rutiner för behörighetskontroll. Det finns en hel del rutiner på förvaltningen kring behörighetskontroll och det pågår ett arbete med att ta fram en riktlinje för behörigheter som beräknas vara klar 2020-12-01. Förvaltningen kommer även ta fram rutiner för uppföljning av behörighetskontroll.</i></p>	<p><i>Vad har åtgärdats?</i></p> <p>Det uppges att arbetet till följd av pandemin försenats, men en riktlinje för behörighet i system är nu framtagen och kommer under våren förankras inom förvaltningen. Det finns inget beroende mellan Phoniro Care och stödsystem som påverkar behörighetshandlingen.</p> <p>Det finns i praktiken ett arbetssätt för behörighetskontroll.</p> <p><i>Vad kvarstår att åtgärda?</i></p> <p>Det kvarstår att implementera framtagen riktlinje och att dokumentera den rutin som tillämpas. Det uppges att detta arbete kommer att slutföras under våren 2023</p>
--	---

Bedömning

Vår bedömning är att revisionsrapportens rekommendationer delvis är hanterade. För vissa dokument kvarstår att ta fram dessa, medan det för andra dokument kvarstår ett implementeringsarbete. Gällande arbetet med att rutinemässigt kunna ställa krav mot leverantören för att kontrollera att avtalade rutiner uppfylls som exempelvis backup, restore, spårbarhet och intrångstester, hänvisas av förvaltningen till ett kommungemensamt arbete på för kommunen central IT-nivå.

Utifrån den uppföljande granskningens resultat gör vi bedömningen att det inte finns behov av att träffa ansvarig nämnd/förvaltning. Däremot att träffa kommunens centrala IT-funktion för att följa upp hur arbetet på central nivå sker för att säkerställa kontroll och uppföljning av systemleverantörer, samt i övrigt hur funktionen arbetar med att ge stöd inom området intrångsskydd och IT-säkerhet till kommunens förvaltningar.

Granskning av intrångsskydd och IT-säkerhet i verksamhetssystem - Socialnämnden

lakttagelser

Sammanfattande bedömning vid 2020 års granskning

Granskningen avsåg att bedöma om vård- och omsorgsnämnden, socialnämnden och utbildningsnämnden säkerställt att informationshanteringen håller en tillräcklig och tillfredsställande nivå för att reducera risker för obehörig åtkomst för tre utvalda IT-system; Socialnämndens system Procapita, Utbildningsnämndens system Vklass och Vård- och omsorgsnämndens system Phoniro Care.

Efter genomförd granskning var bedömningen att det ej var säkerställt att informationshanteringen håller en tillräcklig och tillfredsställande nivå för att reducera risken för obehörig åtkomst.

I rapport och missiv riktades samtliga rekommendationer till tre nämnder med begäran om svar från respektive nämnd.

Uppföljande granskning

Rekommendation och nämndens svar	Status vid uppföljning
<p><i>Rekommendation till nämnden:</i></p> <p>-att kommunens nämnder upprättar ett styrdokument för hur dokument löpande ska revideras och versionshanteras. Det rekommenderas även att de nämnder som saknar styrdokument för informationshantering, upprättar dessa för befintliga system.</p> <p><i>Nämndens svar:</i></p> <p><i>Revisionen visar att detta är delvis uppfyllt gällande Procapita. Socialförvaltningen har en informationshanteringsplan som beskriver hur information övergripande ska hanteras i alla olika system som finns inom förvaltningen. Det finns också en mängd styrdokument och enhetsanpassade guider som täcker in större delen av hanteringen/handläggningen i Procapita. Det som saknats tidigare är att visa att dokumentation uppdateras kontinuerligt och versionshanteras. Alla ändringar i dokument och riktlinjer har nu börjat versionhanteras för att leva upp till rekommendationen. För att säkerställa att dokumentationen</i></p>	<p><i>Vad har åtgärdats?</i></p> <p>En ny och uppdaterad informationshanteringsplan togs fram augusti 2022. Den är mer tydlig och mer omfattande än tidigare.</p> <p>Alla styrdokument och riktlinjer versionshanteras men det saknas fortfarande ett övergripande styrdokument som beskriver detta.</p> <p><i>Vad kvarstår att åtgärda?</i></p> <p>Ett övergripande styrdokument kommer inom kort att tas fram vad avser hur dokument löpande ska revideras och versionshanteras.</p> <p>Av svaret framgick att rutiner och processer inom området skulle omfattas av nämndens internkontrollplan. Så har inte varit fallet.</p>

<p><i>gällande rutiner och processer är uppdaterade och löpande revideras enligt god praxis föreslås det läggas som kontrollmoment i internkontrollplanen att se över och uppdatera all dokumentation gällande informationshantering i Procapita.</i></p>	
<p><i>Rekommendation till nämnden:</i></p> <p>- att man säkerställer att kommunens varje användare har genomgått utbildning i systemet och det görs löpande åtminstone 1 gång om året.</p> <p><i>Nämndens svar:</i></p> <p><i>Revisionen visade att detta var delvis uppfyllt för Procapita men att det saknades kontroll över att nya handläggare tagit del av den utbildning och information som finns gällande informationssäkerhet. Åtgärd för detta är redan genomförd i och med det sedan sommaren är etablerad rutin att skicka en digital nanoutbildning till alla nya medarbetare som de måste genomföra innan de får tillgång och kan arbeta i Procapita. Utbildningen tar bland annat upp en del säkerhetsrelaterade element, som regler för inloggning och sekretess. Systemförvaltare kontrollerar sedan tekniskt att medarbetaren har genomgått utbildningen, och hur lång tid det tog, innan behörigheten slås på. Ett samarbete mellan systemförvaltare av Procapita och förvaltningens dataskyddsbud har påbörjats för att med stöd av ett årshjul följa upp att alla användare har tillräcklig information för att på ett säkert sätt arbeta i systemet.</i></p>	<p><i>Vad har åtgärdats?</i></p> <p>Alla nya medarbetare genomgår en obligatorisk digital utbildning som tar upp bland annat informationssäkerhet och regler för sekretess och loggning. Utbildningen är en förutsättning för tillgång till systemet. (Sammanfaller med nämndens tidigare svar om redan genomförd åtgärd).</p> <p>Det finns en plan att ta fram ytterligare en obligatorisk Nanoutbildning riktad till alla medarbetare inom förvaltningen en gång per år. Den ska inte specifikt handla om systemet Procapita utan ta upp generell informations-säkerhet. Planen är att utbildningen ska bli klar till sommaren.</p> <p><i>Vad kvarstår att åtgärda?</i></p> <p>Bedömningen är att inget kvarstår att åtgärda.</p> <p>Att utveckla det årshjul som beskrivs i nämndens svar har dock inte realiserats.</p>
<p><i>Rekommendation till nämnden:</i></p> <p>- att Botkyrka utbildar systemförvaltarna och upprättar en guide för hur de rutinemässigt kan ställa krav mot leverantören för att kontrollera att</p>	<p><i>Vad har åtgärdats?</i></p> <p>Den nya modellen för leverantörsstyrning som var planerad utgick från ett större stöd från i kommunen centrala IT-enhet. Sedan nämndens svar har inte något ytterligare stöd</p>

<p>avtalade rutiner uppfylls som t.ex. backup, restore, spårbarhet och intrångstester.</p> <p><i>Nämndens svar:</i></p> <p><i>Revisionen visar att det finns bra rutiner hos leverantören Tieto men det finns en kompetensbrist hos förvaltningen/systemförvaltare över vilka krav som behöver ställas mot leverantören. Under våren 2020 beslutade Strategisk grupp organisationsutveckling (SGO) om en ny modell för leverantörsstyrning som utgår ifrån att IT-enheten kommer ta större ansvar i kontakten med leverantörerna och har ansvar för att framöver stödja förvaltningarna i detta arbete. Tidigare låg allt ansvar på de enskilda förvaltningarna som de facto inte besitter den tekniska kompetensen som krävs för att kunna ställa rätta krav på leverantören. Bedömningen är att det förändrade arbetssättet där IT-enheten tar större ansvar kommer leda till en kompetenshöjning hos systemförvaltarna och att adekvata krav kommer ställas på leverantören. Rutiner kommer tas fram tillsammans med IT-enheten för att säkerställa att intrång- och säkerhetstester genomförs regelbundet. Implementering av det nya arbetssättet mellan förvaltningarna och IT-enheten kommer ske under hösten 2020.</i></p>	<p>förevarit till förvaltningens systemförvaltare från den centrala IT-enheten än vad som tidigare förelåg.</p> <p>Det pågår på den för kommunen centrala nivån ett arbete med hur arbetet med informationsförvaltning ska ske på ett mer strukturerat sätt, samt att samordna detta med frågor kring systemförvaltning samt informationssäkerhet. På den centrala nivån har även i ny organisation arbetats fram med nya roller inom kommunstyrelseförvaltningen, där förvaltningarna framöver ska erhålla stöd, bl a vad avser framöver bättre kunna kontrollera leverantörerna av system.</p> <p>I samband med systemupphandling under år 2022 har dock stöd erhållits i samband med arbetet med KLASSA systemet.</p> <p><i>Vad kvarstår att åtgärda?</i></p> <p>Det har kommunicerats att förvaltningarna kommer få ett centralt stöd i frågorna, men inte närmare hur eller när i tiden detta ska ske.</p> <p>Inom förvaltningen kommer tjänsteperson att genomgå särskild utbildning inom området under våren 2023 för att stärka förvaltningens egna kompetens, bl a i relation till systemleverantören.</p>
<p><i>Rekommendation till nämnden:</i></p> <p>PwC rekommenderar att förvaltningen dokumenterar beroendet mellan systemet och stödsystemen, för att uppmärksamma eventuella sårbarheter i behörighetshanteringen,</p>	<p><i>Vad har åtgärdats?</i></p> <p>Det uppges att det inte finns något tekniskt beroende mellan stödsystemen och Procapita, utan manuell hantering av användare.</p>

<p>så att en säker behörighetskontroll kan säkerställas.</p> <p><i>Nämndens svar:</i></p> <p>Det framgår i revisionen att det finns bra rutiner för att se till att ingen obehörig har tillgång till information i Procapita som den inte har rätt till. Till exempel finns samarbete med Lönekontoret som varje månad skickar listor på de som avslutat sin anställning och dokumentation som visar alla anställdas roller och behörigheter. En planerad åtgärd är att sammanställa de rutiner som finns till ett och samma dokument så att det blir tydligare. Det finns också behov att dokumentera och implementera rutin för hur det går till när en anställd byter enhet, och behöver få ny behörighet, eftersom detta ofta missas att anmälas från närmaste chef till systemförvaltare. Åtgärderna är planerade att vara genomförda till den sista november 2020.</p>	<p>Förändringar har skett sedan granskningen. Det skickas inte längre listor från lönekontoret, utan förvaltningen tar själva månatligen ut dessa. Dessa listor ligger till grund för att i vid förändringar i anställningsförhållande ta bort behörighet. För nya behörigheter finns särskilt framtaget beställningsformulär.</p> <p>Rutiner har tagits fram som huvudsakligen ligger i linje med nämndens svar.</p> <p><i>Vad kvarstår att åtgärda?</i></p> <p>Bedömningen är att inget kvarstår att åtgärda.</p>
--	---

Bedömning

Vår bedömning är att revisionsrapportens rekommendationer delvis är hanterade. Styrande dokument och rutiner är till stora delar på plats. Gällande arbetet med att rutinmässigt kunna ställa krav mot leverantören för att kontrollera att avtalade rutiner uppfylls som exempelvis backup, restore, spårbarhet och intrångstester, hänvisas av förvaltningen till ett kommundemensamt arbete på central IT-nivå.

Utifrån den uppföljande granskningens resultat gör vi bedömningen att det inte finns behov av att träffa ansvarig nämnd/förvaltning. Däremot att träffa kommunens centrala IT-funktion för att följa upp hur arbetet på central nivå sker för att säkerställa kontroll och uppföljning av systemleverantörer, samt i övrigt hur funktionen arbetar med att ge stöd inom området intrångsskydd och IT-säkerhet till kommunens förvaltningar.

Granskning av intrångsskydd och IT-säkerhet i verksamhetssystem - Utbildningsnämnden

lakttagelser

Sammanfattande bedömning vid 2020 års granskning

Granskningen avsåg att bedöma om vård- och omsorgsnämnden, socialnämnden och utbildningsnämnden säkerställt att informationshanteringen håller en tillräcklig och

tillfredsställande nivå för att reducera risker för obehörig åtkomst för tre utvalda IT-system; Socialnämndens system Procapita, Utbildningsnämndens system Vklass och Vård- och omsorgsnämndens system Phoniro Care.

Efter genomförd granskning var bedömningen att det ej var säkerställt att informationshanteringen håller en tillräcklig och tillfredsställande nivå för att reducera risken för obehörig åtkomst.

I rapport och missiv riktades samtliga rekommendationer till tre nämnder med begäran om svar från respektive nämnd.

Uppföljande granskning

Rekommendation och nämndens svar	Status vid uppföljning
<p><i>Rekommendation till nämnden:</i></p> <p>-att kommunens nämnder upprättar ett styrdokument för hur dokument löpande ska revideras och versionshanteras. Det rekommenderas även att de nämnder som saknar styrdokument för informationshantering, upprättar dessa för befintliga system.</p> <p><i>Nämndens svar:</i></p> <p><i>Utbildningsförvaltningen håller på med upprättandet av en ny informationshanteringsplan som beräknas vara färdigställd under hösten 2020. Informationshanteringsplanen omfattar bland annat vem som är ansvarig för olika typer av information samt hur denna ska hanteras. Nu gällande dokumenthanteringsplan är inte fullt uppdaterad och innehåller vissa brister. Utbildningsnämnden gör bedömningen att den nya informationshanteringsplanen som ersätter dokumenthanteringsplanen kommer att motsvara revisorernas rekommendation.</i></p> <p><i>Utöver informationshanteringsplanen har utbildningsförvaltningen genomfört en ny klassning av</i></p>	<p><i>Vad har åtgärdats?</i></p> <p>Förvaltningen har tagit fram en informationshanteringsplan. Planen är dock inte antagen i nämnd på grund av att kommunstyrelseförvaltningen inte är klara med de kommungemensamma riktlinjerna. Den preliminära tidplanen är att KSF ska behandla ärendet under våren 2023.</p> <p>När riktlinjerna blir antagna kan informationssäkerhetsplanen antas i utbildningsnämnden.</p> <p><i>Vad kvarstår att åtgärda?</i></p> <p>Se ovanstående.</p>

<p>systemet med hjälp av självskattningsverktyget KLASSA och kommer revidera handlingsplanen utefter den nya bedömningen. Förvaltningen kommer varje år att revidera handlingsplanen för att säkerställa att befintliga system bibehåller den säkerhet som krävs. Handlingsplanen kommer att implementeras fullt ut i det nya upphandlade systemet.</p>	
<p><i>Rekommendation till nämnden:</i></p> <p>- att man säkerställer att kommunens varje användare har genomgått utbildning i systemet och det görs löpande åtminstone 1 gång om året.</p> <p><i>Nämndens svar:</i></p> <p><i>Utbildningsförvaltningen anordnar årligen utbildningar för alla anställda som använder Vklass. Utbildningen innehåller för närvarande inte perspektivet informationssäkerhet och upplägget för utbildningen kommer därför att revideras. Från och med nu kommer utbildningen att omfatta informationssäkerhet. Förvaltningen kommer även att ta fram en webbaserad utbildning för befintlig personal i utbildningsförvaltningen. Utbildningen kommer att finnas tillgänglig nästa läsår. På så sätt kan förvaltningen säkerställa att alla som arbetar i Vklass och kommunens övriga system har fått nödvändig utbildning kring IT-säkerhet.</i></p> <p><i>Med anledning av att Botkyrka kommuns inloggning används i många system, bland annat Vklass, önskar utbildningsnämnden att informationssäkerhetsutbildningar på sikt anordnas centralt av kommunledningsförvaltningen då konton är kommungemensamt.</i></p>	<p><i>Vad har åtgärdats?</i></p> <p>Utbildningsförvaltningen uppger att kommunens anställda erbjuds utbildning regelbundet en ggr per år, samt skraddarsyr utbildning efter behov och förfrågan. Utbildningen är dock inte obligatorisk. Det som lyfts fram i utbildningen är användarorienterad information och saknar allmän information om informationssäkerhet.</p> <p>Förvaltningen lyfter fram att de anser att ansvaret för informationssäkerhetsperspektivet ligger på KSF eftersom det är ett kommunövergripande behov.</p> <p><i>Vad kvarstår att åtgärda?</i></p> <p>Det saknas en utbildning motsvarande den som framgår av rekommendation och nämndens svar.</p>
<p><i>Rekommendation till nämnden:</i></p>	<p><i>Vad har åtgärdats?</i></p>

<p>- att Botkyrka utbildar systemförvaltarna och upprättar en guide för hur de rutinmässigt kan ställa krav mot leverantören för att kontrollera att avtalade rutiner uppfylls som t.ex. backup, restore, spårbarhet och intrångstester.</p> <p><i>Nämndens svar:</i></p> <p><i>Utbildningsförvaltningen har regelbundna samverkansmöten med leverantören där informationssäkerhet kommer att vara en stående punkt på dagordningen. Utbildningsförvaltningen har också tagit hjälp av kommunens informationssäkerhetsansvarig för att förbättra rutiner och höja kunskapen om informationssäkerhet inom utbildningsförvaltningen.</i></p> <p><i>Kompletta riktlinjer och processer avseende rutiner för till exempel backup, restore, spårbarhet och intrångstester kommer att upprättas för den nya lärplattformen. Detta är en viktig del i kravställningen inför kommande upphandling.</i></p>	<p>Upphandling har helt nyligen genomförts, där kommunens gemensamma grund för att arbeta med KLASSA har tillämpats.</p> <p>Bedömningen är att det inom förvaltningen saknas krav för att möta rekommendationen vad avser kontroll av leverantör. I detta avseende hänvisas till en för kommunen central samverkan.</p> <p><i>Vad kvarstår att åtgärda?</i></p> <p>Ett arbete sker på central nivå för att kunna möta rekommendationen och utgöra ett stöd i hela organisationen.</p>
<p><i>Rekommendation till nämnden:</i></p> <p>PwC rekommenderar att förvaltningen dokumenterar beroendet mellan systemet och stödsystemen, för att uppmärksamma eventuella sårbarheter i behörighetshanteringen, så att en säker behörighetskontroll kan säkerställas.</p> <p><i>Nämndens svar:</i></p> <p><i>Utbildningsförvaltningen har gjort en dokumentation för behörighetshantering i Vklass och det kan konstateras att systemet har vissa brister. Idag finns det endast ett fåtal behörighetsroller vilket ger begränsade möjligheter till behörighetsstyrning. Inför kommande</i></p>	<p><i>Vad har åtgärdats?</i></p> <p>En generell lista över förvaltningens verksamhetssystem och dess olika beroenden har uppförts varav Vklass är en komponent. Målet är att kartlägga flöden av data och synliggöra säkerhetsbrister. Projektet går ut på att kartlägga systemberoenden.</p> <p>För behörigheter finns rutiner som styrs av delegation och system.</p> <p><i>Vad kvarstår att åtgärda?</i></p> <p>Se ovanstående.</p>

<p><i>upphandling är behörighetsstyrningen en viktig del i kravställningen som förvaltningen får ut med hjälp av självskattningsverktyget KLASSA. Nya rutiner och processer kommer att dokumenteras kring behörighetskontroller i det nya systemet.</i></p>	
---	---

Bedömning

Vår bedömning är att revisionsrapportens rekommendationer delvis är hanterade. Styrande dokument och rutiner är delvis på plats, men det saknas fortfarande en obligatorisk utbildning i informationssäkerhet för tillgång till systemet. Gällande arbetet med att rutinmässigt kunna ställa krav mot leverantören för att kontrollera att avtalade rutiner uppfylls som exempelvis backup, restore, spårbarhet och intrångstester, hänvisas från förvaltningen till ett kommungemensamt arbete på central IT-nivå.

Utifrån den uppföljande granskningens resultat gör vi bedömningen att det inte finns behov av att träffa ansvarig nämnd/förvaltning. Däremot att träffa kommunens centrala IT-funktion för att följa upp hur arbetet på central nivå sker för att säkerställa kontroll och uppföljning av systemleverantörer, samt i övrigt hur funktionen arbetar med att ge stöd inom området intrångsskydd och IT-säkerhet till kommunens förvaltningar.

Samlad bedömning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Botkyrka kommun genomfört uppföljande granskning på av under år 2020 genomförda granskningar; Granskning av tillsynsverksamheten (miljö- och hälsoskyddsnämnden), Granskning av fastighetsunderhåll (teknik- och fastighetsnämnden) och Granskning av intrångsskydd och IT-säkerhet (vård- och omsorgsnämnden, socialnämnden, samt utbildningsnämnden).

Uppföljningen har syftat till att följa upp tidigare granskningar med avseende på nedanstående revisionsfrågorna:

- Vad har åtgärdats av våra påpekanden?
- Vad kvarstår att åtgärda?
- Finns behov av att träffa ansvarig nämnd/förvaltning?

Vår samlade revisionella bedömning är att miljö- och hälsoskyddsnämnden, teknik- och fastighetsnämnden, vård- och omsorgsnämnden, socialnämnden, samt utbildningsnämnden delvis vidtagit tillräckliga åtgärder utifrån revisionsrapporternas rekommendationer. De allra flesta rekommendationerna är bedömda som pågående.

Vi vill från den uppföljande granskningen särskilt lyfta fram vikten av att teknik- och fastighetsnämnden tillser att ett ändamålsenligt fastighetssystem kommer på plats. Detta utgör en viktig grund för ett adekvat arbete med fastighetsunderhåll, samt att fullt ut kunna realisera rekommendationerna i övrigt. Vi gör bedömningen att det finns behov av att träffa teknik- och fastighetsnämnden under år 2023 för att stämma av hur arbetet fortskrider med att realisera rekommendationerna.

Vidare vill vi från granskningen av intrångsskydd och IT-säkerhet särskilt lyfta fram rekommendationen om att utbilda systemförvaltarna och att upprätta guide för att ställa krav mot leverantören avseende kontroll att avtalade rutiner uppfylls som exempelvis backup, restore, spårbarhet och intrångstest. För denna rekommendation hänvisas av förvaltningarna till behov av ett centralt stöd och vi gör bedömningen att det finns behov av att träffa kommunens centrala IT-funktion för att följa upp hur arbetet på central nivå sker med denna fråga, samt i övrigt hur funktionen arbetar med att ge stöd inom området intrångsskydd och IT-säkerhet till kommunens förvaltningar.

2022-04-11

Rebecka Hansson

Jörn Wahlroth

Uppdragsledare

Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Botkyrka kommun enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden
Teknik- och fastighetsnämnden
Vård- och omsorgsnämnden
Socialnämnden
Utbildningsnämnden

Uppföljning av tidigare genomförda granskningar

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Botkyrka kommun genomfört en uppföljning av tidigare genomförda granskningar. Följande granskningar har valts ut för uppföljning:

- Granskning av tillsynsverksamheten (miljö- och hälsoskyddsnämnden)
- Granskning av fastighetsunderhåll (teknik- och fastighetsnämnden)
- Granskning av intrångsskydd och IT-säkerhet (vård- och omsorgsnämnden, socialnämnden samt utbildningsnämnden)

Utifrån uppföljning av dessa tre tidigare granskningar, med totalt 22 rekommendationer, kan vi konstatera följande:

- 6 rekommendationer bedöms vara åtgärdade (gröna)
- 15 rekommendationer bedöms vara delvis åtgärdade, dvs arbete pågår (gula)
- 1 rekommendation bedöms inte vara åtgärdade (röda)

Vår samlade revisionella bedömning är att miljö- och hälsoskyddsnämnden, teknik- och fastighetsnämnden, vård- och omsorgsnämnden, socialnämnden, samt utbildningsnämnden delvis vidtagit tillräckliga åtgärder utifrån revisionsrapporternas rekommendationer. De allra flesta rekommendationerna är bedömda som pågående.

Vi vill från den uppföljande granskningen särskilt lyfta fram vikten av att teknik- och fastighetsnämnden tillser att ett ändamålsenligt fastighetssystem kommer på plats. Detta utgör en viktig grund för ett adekvat arbete med fastighetsunderhåll, samt att fullt ut kunna realisera rekommendationerna i övrigt. Vi gör bedömningen att det finns behov av att träffa teknik- och fastighetsnämnden under år 2023 för att stämma av hur arbetet fortskrider med att realisera rekommendationerna.

Vidare vill vi från granskningen av intrångsskydd och IT-säkerhet särskilt lyfta fram rekommendationen om att utbilda systemförvaltarna och att upprätta guide för att ställa krav mot leverantören avseende kontroll att avtalade rutiner uppfylls som exempelvis backup, restore, spårbarhet och intrångstest. För denna rekommendation hänvisas av förvaltningarna till behov av ett centralt stöd och vi gör bedömningen att det finns behov av att träffa kommunens centrala IT-funktion för att följa upp hur arbetet på central nivå sker med denna fråga, samt i övrigt hur funktionen arbetar med att ge stöd inom området intrångsskydd och IT-säkerhet till kommunens förvaltningar.

Revisorerna emotser miljö- och hälsoskyddsnämnden, teknik- och fastighetsnämnden, vård- och omsorgsnämnden, socialnämnden samt utbildningsnämnden yttrande med förslag till åtgärder för de rekommendationer som ännu inte fullt ut hanterats senast 2023-08-20. Kvarstående rekommendationer är markerade som gula i bifogad rapport.

För kommunens revisorer

Lennart Lindström
Ordförande

Bengt Ericson
Vice ordförande

För kännedom
Kommunfullmäktiges presidium
Kommunledning
Politiska sekreterare

Deltagare

LENNART LINDSTRÖM Sverige

Signerat med Svenskt BankID

Namn returnerat från Svenskt BankID: LENNART LINDSTRÖM

Lennart Lindström

2023-05-02 12:25:31 UTC

Datum

Leveranskanal: E-post

BENGT ERICSON Sverige

Signerat med Svenskt BankID

Namn returnerat från Svenskt BankID: BENGT ERICSON

Bengt Ericson

2023-04-17 10:49:14 UTC

Datum

Leveranskanal: E-post

07 Sammanställning av ej verkställda beslut kvartal 3 2023

Förslag till beslut

Socialnämnden antar rapporterna som sina egna och vidarebefordrar dem till berörda mottagare.

Sammanfattning

Gynnande beslut som socialnämnden fattar med stöd av 4 kap 1 § socialtjänstlagen och som inte verkställs i tid ska rapporteras in till Inspektionen för vård och omsorg. Förevarande sammanställning avser rapporteringen för kvartal tre och är därmed den tredje inrapporteringen år 2023. I sammanställningen redogörs för de beslut som tidigare har rapporterats in som ej verkställda inom tre månader samt nya beslut som inte verkställts inom tre månader mellan kvartal två 2023 och kvartal tre 2023.

Referens

Tamara Glogovac
Tamara.glogovac@botkyrka.se

Mottagare

Socialnämnden

Sammanställning av ej verkställda beslut kvartal 3 2023

Förslag till beslut

Socialnämnden antar rapporterna som sina egna och vidarebefordrar dem till berörda mottagare.

Sammanfattning

Gynnande beslut som socialnämnden fattar med stöd av 4 kap 1 § socialtjänstlagen och som inte verkställs i tid ska rapporteras in till Inspektionen för vård och omsorg. Förevarande sammanställning avser rapporteringen för kvartal tre och är därmed den tredje inrapporteringen år 2023. I sammanställningen redogörs för de beslut som tidigare har rapporterats in som ej verkställda inom tre månader samt nya beslut som inte verkställts inom tre månader mellan kvartal två 2023 och kvartal tre 2023.

Ärendet

Socialnämnden är enligt 16 kap. 6 f § socialtjänstlagen (SoL) skyldig att rapportera gynnande beslut som fattats med stöd av 4 kap 1 § SoL och som ej verkställts inom tre månader. Nämnden ska även fortsätta att rapportera ett ej verkställt beslut till dess att beslutet är verkställt, så kallad återrapportering.

Rapportering ska ske till Inspektionen för vård och omsorg (IVO), kommunens revisorer och kommunfullmäktige. Som en yttersta konsekvens av beslut som ej verkställts i tid kan IVO ansöka om utdömmande av en särskild avgift hos förvaltningsrätten. Rapporteringen av ej verkställda beslut ska ske en gång per kvartal. Identifierbara uppgifter skickas till IVO.

Inledningsvis redogörs för varför vissa typer av beslut varit mer förekommande bland de ej verkställda och hur utvecklingen sett ut under det senaste kvartalet. Därefter följer en genomgång av vad de olika rubrikerna

för rapportering innebär. Slutligen presenteras sammanställningen av de besluten som rapporterats in.

Särskilt om beslutstyper

Att ett beslut inte verkställs i tid beror i huvudregel på den enskildes situation alternativt en strukturell problematik för socialtjänsten att verkställa beslutstypen. Vid rapportering av gynnande beslut som ej har verkställts inom tre månader är det tydligt att vissa typer av beslut är mer förekommande än andra. Därav följer nedan en redovisning av vilka beslut som varit mer förkommande och bakomliggande orsaker till detta. Vidare beskrivs den utveckling som skett sedan senaste rapporteringen. Redovisningen är inte uttömmande eller heltäckande utan avser att ge en övergripande förståelse för varför vissa beslut är mer förekommande än andra.

Boendestöd

Socialförvaltningen har de senaste åren aktivt arbetat med insatsen boendestöd. Efter omorganisationen har socialsekreterarnas målgrupper utvidgats vilket har inneburit att de fått hantera mer resurskrävande grupper. Komplexiteten i övriga ärenden, samt i vissa beslut om boendestöd, har resulterat i att det tagit längre tid att verkställa beslut om boendestöd. Vidare har pandemin och nedstängningen av samhället även påverkat möjligheten att verkställa insatsen.

Under hösten 2021 var ett stort antal beslut om boendestöd ej verkställda inom tre månader. Av sammanställningen nedan av återrapporterade samt nya ej verkställda beslut blir det däremot tydligt att det har skett en positiv utveckling det senaste kvartalet. Tiden för verkställighet har i huvudregel minskat till cirka två månader. Den positiva utvecklingen kan bland annat hänföras till en förkortad ärendeprocess, ökad användning av digitala verktyg och lägre inflöde av ärenden.

Kontaktpersoner

Det har varit svårt att rekrytera tillräckligt många kompetenta kontaktpersoner lämpliga att utföra uppdragen. Under pandemin har efterfrågan av kontaktpersoner ökat eftersom andra verksamheter har stängt ned. Nu när samhället är på väg mot en återgång har efterfrågan på kontaktpersoner återigen minskat och därav har även tiden för verkställighet utvecklats i en positiv riktning under den senaste tiden.

De besluten om kontaktperson eller kontaktfamilj som inte verkställts i tid och rapporterats under kvartal 2 2023 kan främst hänföras till att de berörda enskilda har haft särskilda behov eller krav på sin kontaktperson.

Träningslägenhet

Träningslägenheter erbjuds till klienten med ett stödbehov som inte kan tillgodoseas i hemmet och där klienten inte har möjlighet att ordna bostad. Målet är att träningslägenheten ska övergå till ett förstahandskontrakt. Den processen har inte skett i lika stor omfattning som tidigare vilket inneburit att socialförvaltningen uppnått sin kvot av interna träningslägenheter. Det har resulterat i att det tagit längre tid att verkställa insatsen träningslägenhet eftersom det inte funnits tillräckligt med lägenheter till hands.

Verksamheten har arbetat aktivt med att konvertera kontrakt den senaste tiden. Det innebär att socialtjänsten framöver kommer att fördelas nya lägenheter och förhoppningsvis verkställa fler beslut i tid framöver.

Rapporteringsrubriker

Besluten som har rapporterats in har delats in under olika underrubriker. Nedan följer en kort förklaring av vad respektive rubrik betyder.

Återrapportering av beslut som har verkställts innebär beslut som har rapporterats in under tidigare återrapporteringsperioder till IVO och som nu är verkställda.

Återrapportering av beslut som avslutats utan att beslutet verkställts innebär beslut som har rapporterats in under tidigare återrapporteringsperioder till IVO och som nu är avslutade. Beslutet har inte verkställts och kommer inte att verkställas framöver.

Återrapportering av beslut som rapporterats tidigare och ännu inte verkställts innebär beslut som har rapporterats in under tidigare återrapporteringsperioder till IVO men som fortfarande inte är verkställda.

Ny rapportering av ej verkställda beslut under kvartal 4 innebär beslut som inte tidigare har rapporterats in till IVO. Besluten är ännu inte verkställda.

Sammanställning av rapporterade beslut

Återrapportering av beslut som har verkställts

Beslut om öppenvårdsverksamhet 2022-12-28 har rapporterats som ej verkställt men är verkställt nu.

Beslut om kontaktperson 2023-01-17 har rapporterats som ej verkställt men är verkställt nu.

Återrapportering av beslut som avslutats utan att beslutet verkställts

Beslut om kontaktperson 2023-01-16 har rapporterats som ej verkställt och kommer inte verkställas eftersom klienten inte har kommit till bokade möten.

Beslut om kontaktperson 2022-12-29 har rapporterats som ej verkställt och kommer inte verkställas på grund av att klienten inte har tillgodogjort sig insatsen.

Återrapportering av beslut som rapporterats tidigare och ännu inte verkställts

Det finns inga beslut att återrapportera.

Ny rapportering av ej verkställda beslut under kvartal 3

Beslut om bostad även stöd-, ungdoms-, övergångsboende, bostadsanskaffning 2023-04-13 har rapporterats som ej verkställt. Klienten har fått erbjudande om lägenhet och väntar på att flytta in.

Beslut om kontaktfamilj 2023-04-12 har rapporterats som ej verkställt. Anledningen till detta är att det inte har hittats en lämplig kontaktfamilj.

Beslut om bostad även stöd-, ungdoms-, övergångsboende, bostadsanskaffning 2023-03-22 har rapporterats som ej verkställt. Anledningen till detta är klienten väntar på en tillgänglig lägenhet.

Beslut om bostad även stöd-, ungdoms-, övergångsboende, bostadsanskaffning 2023-02-23 är ett ej verkställt beslut men som avslutas. Anledningen till detta är att klienten har återtagit ansökan.

Beslut om bostad även stöd-, ungdoms-, övergångsboende, bostadsanskaffning 2023-03-24 är ett ej verkställt beslut men som avslutas. Anledningen till detta är att klienten har återtagit ansökan för att hen flyttade från kommunen.

Beslut om kontaktperson 2023-04-13 är ett ej verkställt beslut men som avslutas. Anledningen till detta är att klienten inte är i behov av sökt bistånd eftersom klientens behov av stöd tillgodoses på annat sätt.

Expedieras till:

Förvaltningsjurist
Kommunens revisorer
Kommunfullmäktige

08 Anmälningssärenden SN/2022:00596

Beslut

Socialnämnden har tagit del av informationen

Ärendet

Ärende som anmäls till nämnden:

Lex Sarah

Lex Sarah rapport: 2106